

Vision 2050

Az üzleti világ új programja
rövid ismertető

A Vision 2050 programról

Az alábbi összefoglaló a Vision 2050:

„Az üzleti világ új programja” című jelentés rövid ismertetése. Átfogóan bemutatja a Vision 2050 program eredményeit, míg a hosszabb jelentés részletesebb információkat nyújt arról, hogy mit kell tennünk azért, hogy a 2050-re előre vetített jövőképet elérjük, illetve ismerteti azt, hogy ez milyen üzleti lehetőségeket teremt. Ennek a rövidebb jelentésnek a felépítése követi a hosszabb jelentés szerkezetét, a társelnökök üzenetével és a vezetői összefoglalóval kezdődik, amit a szokásos üzletmenet előrejelzése, a jövőkép, az út, a lehetőségek és a konklúzió követ.

A Vision 2050 projekt keretében a World Business Council for Sustainable Development (Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért, WBCSD) és annak 29 tagvállalata megalkotta egy olyan világ képét, amely 2050-re már a fenntarthatóság ösvényén fog járni, és kijelölte azt az utat, amely elvezet ebbe a világba – egy olyan utat, amely szerint az irányítási szerkezeteknek, a gazdasági keretrendszernek, az üzleti és emberi magatartásnak jelentősen meg kell változniuk. Nyilvánvaló, hogy ezekre a változtatásokra szükség van, megvalósíthatók és hatalmas üzleti lehetőségeket biztosítanak azon vállalatoknak, amelyek a fenntarthatóságot tűzik ki stratégiai célként.

A Vision 2050 projekt három kérdésre próbál válaszolni: Hogyan néz ki a fenntartható világ? Hogyan valósíthatjuk ezt meg? Milyen szerepet vállalhat az üzleti világ abban, hogy biztosítsa a gyorsabb fejlődést az elképzelt világ felé?

A Vision 2050 program egy együttműködés eredménye. A projektet négy társvállalat irányította, annak tar-

talmát 29 vállalat dolgozta ki, amelyek több száz üzleti, állami és civil szervezet képviselőjével, illetve egymással, a regionális partnerekkel és szakértőkkel dolgoztak együtt. A program a WBCSD jelentésére és mások munkájára is épít. Ezt a rövid tájékoztatót képek, prezentációs ábrák és eszközök egészítik ki. A Vision 2050 program ismerteti a vállalkozásokkal, a civil társadalommal és a kormányokkal kapcsolatos együttműködés alapjait és azt, hogy a fenntartható jövőt miként érhetjük el. Reméljük, arra ösztönözzük a vállalatokat, hogy átértékeljék termékeiket, szolgáltatásaikat, stratégiájukat egy olyan jövőképet tervezve, amelyben a fenntarthatóságot helyezik a középpontba. Célunk, hogy együttműködjenek dolgozóikkal, vállalatuk felső vezetésével és motiválják őket, valamint, hogy vezető pozíciót érjenek el táguló világunkban. Felkérjük a kormányokat is, hogy fontolják meg azokat a politikai irányelveket és szabályokat, amelyek a társadalom vezetéséhez, illetve szervezéséhez szükségesek és a piacokat a fenntartható fejlődés irányába mozdítják el, valamint arra ösztönzik az embereket, hogy mindennapi életükben változtatásokat hajtsanak végbe.

Fórum a párbeszédhez –nem egy kész tervezet

A Vision 2050 program nem kötelező érvényű koncepciót vagy tervet kínál, hanem fórumot biztosít a párbeszédhez és a kérdések felvetéséhez. Vélhetően a legnagyobb értéke abban rejlik, hogy bemutatja a Vision 2050 program és az általános üzletmenet közötti különbségeket, továbbá kérdéseket és dilemmákat fogalmaz meg. Az üzleti vállalkozásoknak és másoknak is a legfon-

tosabb megválaszolatlan kérdés: „Hogyan valósíthatjuk ezt meg?” „Milyen irányítási forma teszi lehetővé azt, hogy a szükséges változtatások – kellő gyorsasággal és léptékben – megvalósuljanak?”

Ezen problémáknál jelezzük, hogy készen állunk a megoldás támogatására, abban útmutatást nyújtunk és felkérünk minden érdekeltet arra – ideértve az üzleti vállalkozásokat, a kormányokat és a civil társadalmat –, hogy csatlakozzon a problémák feltárásához és a megoldások kereséséhez.

A projekt társelnökei

Samuel A. DiPiazza Jr.,
PricewaterhouseCoopers
Idar Kreutzer, Storebrand
Michael Mack, Syngenta International
Mohammad A. Zaidi, Alcoa

A projekt tagvállalatai

Accenture, Alcoa, Allianz, ArcelorMittal, The Boeing Company, Duke Energy Corporation, E.ON, Eskom, Evonik Industries, FALCK Group, Fortum Corporation, GDF SUEZ, GrupoNueva, Holcim, Infosys Technologies, Osaka Gas Co., PricewaterhouseCoopers, The Procter & Gamble Company, Rio Tinto, Royal Philips Electronics, Sony Corporation, Storebrand, Syngenta International, The Tokyo Electric Power Company, Toyota Motor Corporation, Umicore, Vattenfall, Volkswagen, Weyerhaeuser Company

Projekt központi csapata

Per Sandberg, projektigazgató (sandberg@wbcsd.org)
Nijma Khan, projektmenedzser (az Accenture küldöttje)
Li Li Leong, projektmenedzser (a PricewaterhouseCoopers küldöttje)

A társelnökök üzenete

Az ezen program kidolgozásában résztvevő 29 WBCSD tagvállalat közül jó néhány már több mint egy évszázada létezik, és ezért már számos alkalommal megtapasztalhatta, hogyan alakul a jövő jelenné, majd múlttá. Az üzleti szféra vezetőjeként megszoktuk, hogy előre tervezünk és találgatjuk, milyen lesz a jövő.

De a jövő még soha nem tartogatott ennyi kérdést – és a válaszoknak sem voltak ilyen súlyos következményei. A jövő alakulása soha nem függött ennyire attól, hogy mi – vállalatok, kormányok és civilek – mit teszünk ma.

A *Vision 2050* projekt 29 vállalat közös munkája, amit a WBCSD vezetése, a szélesebb üzleti világ és a regionális partnerek világszerte támogatnak. A projekt során nem azt próbáltuk megfogalmazni, hogy szerintünk milyen lesz a jövő, s hogy mitől tartunk, hanem azt, hogy milyen lehet a jövőnk. Figyelembe véve a klímaváltozás, a globális népességnövekedés, valamint az urbanizáció megatrendjeit, az üzleti világ, a kormányzatok és a civil társadalom legjobb tudását felhasználva a *Vision 2050* a lehető legjobb jövőkép az emberi társadalom és az annak otthont adó

bolygónk számára a következő négy évtizedben.

Dióhéjban ez a jövő egy kb. 9 milliárd lakosú bolygót jelent, ahol minden egyes földlakó jól él – a testi-lelki harmóniához szükséges elégséges étellel, tiszta vízzel, megfelelő higiéniai körülmények között, tetővel a feje felett, elfogadható infrastrukturális környezetben, elérhető oktatással és egészségesen – azon kereteken belül, amit ez a kis és törekeny bolygó nyújthat a megújulás lehetőségein belül.

A jövőképet egy tervvel egészítjük ki, amely a tevékenységeket és a „kötelező teendőket” kilenc kulcsfontosságú területre osztja, amely területeket megfelelően irányítani kell a célok eléréséhez.

A legjobb hír, hogy rátaláltunk egy jelentős lehetőségekkel övezett irányvonalra, melyet követve többet érhetünk el kevesebb erőforrás igénybevételével, miközben értékeket, prosperitást teremthetünk és javíthatjuk az emberek életkörülményeit. Számunkra ezek a meghatározó eredmények, mivel alapvetően a lehetőségek azok, amelyek lehetővé teszik az üzlet növe-

kedését és felvirágzását. A lehetőségek közül számos a feltörekvő piacokon lesz elérhető.

Egy másik hasonló fontosságú megállapítás, hogy a jelenlegi szokásos üzletmenet nem képes a fenntartható fejlődés világába, a biztos alapokon nyugvó gazdasági és társadalmi jólétbe elvezetni bennünket; ezeket csak radikális változtatásokkal érhetjük el, amelyeket már ma el kell kezdenünk. Ahhoz, hogy szerepét betöltse, az üzleti világnak azt kell tennie, amihez a legjobban ért: legyen innovatív, alkalmazkodó és együttműködő és valósítsa meg terveit. Ezek az üzleti tevékenységek – hasonlóan a vállalkozásokkal, kormányokkal, tudományos és társadalmi szervezetekkel való együttműködéshez – változni fognak, hogy mindnyájunk javát szolgálják. És ebben nem hibázhatunk.

Köszönetet mondunk a tagvállalatok munkatársainak, akik olyan keményen és professzionálisan dolgoztak a jelentés elkészítése során, és köszönjük a WBCSD vezetőségi tagjainak, a számos tanácsadónak, szakértőnek és regionális közreműködőnek a projekt támogatását és tanácsait.

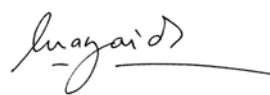
Samuel A. DiPiazza
CEO, PricewaterhouseCoopers
(nyugalmazott)

Michael Mack
CEO, Syngenta

Idar Kreutzer
CEO, PricewaterhouseCoopers Group
CEO, Storebrand

Dr. Mohammad A. Zaidi
CEO, Syngenta EVP és CTO, Alcoa

Vezetői összefoglalás

2050-ben kb. 9 milliárd ember fog jól-létben élni, a Föld eltartóképességén belül

40 év múlva bolygónkon 30%-kal több ember fog élni. Az üzleti világ számára a jó hír, hogy ez több milliárd új fogyasztót jelent, akik otthonokat, autókat és TV készüléket akarnak majd vásárolni. A rossz hír az, hogy az erőforrások csökkenése és a potenciális klímaváltozás korlátozni fogja azt, hogy a 9 milliárd lakos mindegyike elérje és fenntartsa azt a fogyasztói életformát, amely a vagyonnal mérhető a mai világ tehetősebb országaiban.

A WBCSD *Vision 2050*-es projektjében 29 globális vállalat – 14 iparágat képviselve – próbálta ezt a dilemmát megoldani. A vállalatok 20 országban folytattak párbeszédet, több száz cég és szakértő bevonásával kidolgoztak egy víziót, amely a világot a fenntarthatóság pályájára helyezi 2050-re. Ez egy olyan világ lesz, ahol az emberiség nem egyszerűen ezen a bolygón fog élni, hanem a bolygó fizikai korlátain belül fog jól-létben élni. A „jól-létben élni” kifejezés alatt egy olyan világot értünk, ahol az embereknek elérhető, megfizethető lesz az oktatás, az egészségügyi szolgáltatások, a közlekedés, az alapvető élelmiszerek, a víz, az energia, a lakhatás és a fogyasztási cikkek. A „bolygó eltartóképességét tiszteletben tartva” kifejezés egy olyan életmódot jelöl, amellyel az említett életszínvonal fenntartható a meglévő természeti erőforrások használatával, anélkül, hogy tovább rombolnánk a biológiai sokféleséget, az éghajlatot és más ökoszisztémákat.

Első olvasásra ez a jövőkép utópisztikus elképzelésnek tűnhet, tekintve, hogy milyen messze van attól a világtól,

amelyben ma élünk. De a jelentés célja nem ez és nem egy utópia. A *Vision 2050* programunkkal vagy a nélkül 2050-ben mindannyian lényegesen másképpen fogunk élni. A projekt kidolgozásában részt vett vállalatok és szakértők megfigyelései, jövőképei és elvárásai alapján a *Vision 2050*-es program a legfényesebb csillag, amely utat mutathat számunkra. Kísérlet arra, hogy a kormányok, az üzleti világ vezetői és a civil társadalom összefogásával megelőzzék a múltban elkövetett hibákat – olyan elszigetelt döntések meghozatalát, amelyek nemkívánatos következményekkel járnak az emberekre, a környezetre és a Földre nézve. A *Vision 2050* projekt célja, hogy egy közös kiindulópont legyen, mely alapján a vezetők meghozhatják a következő négy évtizedben az emberi fejlődés legjobb lehetőségét biztosító döntéseket. Ugyanakkor teret ad a folyamatos párbeszédhez is, hogy feltehezzük azokat a fontos kérdéseket, amelyekre választ kell adnunk annak érdekében, hogy az ismeretlen birodalmában tovább juthassunk.

Az elképzelés megvalósítása: az ösvény

Kijelöltünk egy ösvényt és részletesen leírtuk annak kilenc állomását, amellyel a fenntartható jövőt összeköthetjük a jelennel. A cél az volt, hogy megtudjuk, mit jelentene az üzleti világnak és a piacoknak és az ebben önállóan részt vevő szektoroknak egy igazi világszintű fenntartható fejlődés iránti törekvés – ideértve az ezzel járó radikális politikai és életmódbeli változásokat is. Az útvonal állomásai azt mutatják, hogy a viselkedésbeli változások és a társadalmi megújulás ugyanolyan fontosak, mint a jobb megoldások keresése és a műszaki innováció. A következő negyven évben minden intelligenciánkra szükség lesz. Az állomások szintén rámutatnak a víz,

az élelmiszer és az energia kérdéseinek távoli összefüggéseire, olyan kapcsolatokra, amelyeket átfogó és egységes szemléletmóddal kell elemezni, hogy a világot integráltan és holisztikusan figyelhessük meg, megállapítva ezek egymáshoz való viszonyát, amit értelmeznünk és a problémákat kezelni kell.

A változáshoz kijelölt útvonal lépései:

- Több milliárd ember fejlődési igényeinek kiszolgálása, lehetővé téve az oktatást, a gazdasági szabadságot – különösképpen a nőknél – és radikális ökológiai szempontból hatékonyabb megoldások, életstílus és viselkedés kialakítása.
- Költségszámításainknál figyelembe kell vennünk a 'külső' tényezőket is, pl. a szén-dioxid-kibocsátást, az ökoszisztémák szolgáltatásait és a vizet.
- Meg kell dupláznunk a mezőgazdasági termelés mennyiségét anélkül, hogy növelnénk a termelésbe bevont területeket vagy az öntözéshez használt víz mennyiségét.
- Meg kell állítanunk az erdőirtást és növelnünk kell az erdőtelepítéseket.
- Az egész világban felére kell csökkentenünk a szén-dioxid-kibocsátást 2050-re (a 2005-ös szinthez képest) – az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása megközelítőleg 2020-ban éri el a csúcspontot – azáltal, hogy alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású rendszerekre váltunk és jelentősen növeljük az energiaigényes technológiák hatékonyságát.
- Globális szinten elérhetővé tesszük az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedést.
- Az erőforrások és az anyagok használatát negyedére-tizedére kell csökkentenünk.

„Az emberiség eddigi kapcsolata a bolygóval főként a kizsákmányolásra épült; Ezt együttélő kapcsolattá kellene átalakítanunk és képesek vagyunk erre.”
Michael Mack, Syngenta

Ezen – és más – változások megvalósítása lehetővé fogja tenni, hogy 2050-ben egy kevéssel több mint egy bolygónyi ökológiai erőforrást használjunk föl a 2,3 bolygónyi érték helyett, amit akkor érünk el, ha a mai szokásos üzletmenet ösvényén haladunk tovább.

Hatalmas lehetőségek

Az előttünk álló átalakulás hatalmas lehetőségeket rejt az üzleti szegmensek széles skáláján belül, mivel a gazdasági növekedés, az urbanizáció, a javak szűkössége és a környezeti változások globális kihívásai lesznek az üzlet stratégiai mozgatórugói a következő évtizedben. Amennyiben csak a természeti erőforrásokat, egészségügyet és oktatást vesszük figyelembe, ezeknek a becsült nagyságrendje elérheti az évi 0,5 -1,5 trillió USD-t 2020-ban, és ez az érték 2050-re a mai árakkal számolva évi 3-10 trillió USD-ra emelkedik, amely a 2050-es világszintű GDP 1,5% – 4,5%-a.

A lehetőségek skálája az alacsony széndioxid-kibocsátási szintű, hulladékmentes városok, közlekedés és infrastruktúra fejlesztésétől és fenntartásától, a biológiai kapacitás, az ökoszisztémák, az életmód és a megélhetés javításáig és menedzselésig terjed.

Ezen változtatások megvalósítása lehetőségeket teremt a pénzügy, infokommunikációs–technológia és együttműködések területén. Számptalan felfedezésre váró lehetőség kínálkozik majd, különböző új üzleti kapcsolatok jönnek létre és rengeteg kockázati tényező kerül majd előtérbe, amelyeket föl kell ismerni és melyekhez alkalmazkodni kell. Az intelligensebb rendszerek, az agyafúrta emberek, az ötletesebb kivitelezés és a találmányosabb üzletvezetés fog majd érvényesülni.

Radikálisan új környezet az üzleti tevékenységhez

Az üzleti vezetők új feladatokkal szembesülnek. A politikai és üzleti világ a klímaváltozást és az erőforrások szűkösségét nem környezeti problémaként, hanem a lehetőségek és költségek megosztásával kapcsolatos gazdasági problémaként fogja kezelni. Olyan növekedési és fejlődési modellt fognak keresni, amely a megújuló erőforrások kiegyensúlyozott használatán és a nem megújuló erőforrások újrahasznosításán alapul. Mindez egy „zöld” versenyt fog elindítani, amelyben az országok és a vállalkozások egyszerre fognak együttműködni és versenyezni a fejlődés érdekében. Az üzleti vezetők tanulni fognak ebből a változástól, és a helyi és a globális kihívásokra nem csupán költségként és problémaként fognak tekinteni, hanem azokat ösztönzőnek fogják látni, amelyek az új megoldások keresésére és a lehetőségek kiaknázására irányítják a figyelmet.

Ez az átalakulás jelentős változásokat fog hozni a szabályozásokban, a piacokban, a fogyasztói preferenciákban, a termelési tényezők árázásában és a nyereség és veszteség mérésében; ezek mindegyike hatással lesz az üzleti tevékenységekre. Az üzleti vállalkozásoknak a változásokat nem követniük kell, hanem vezetniük azáltal, hogy azt teszik, amiben a legjobbak: olyan költséghatékony megoldásokat kell létrehozniuk, amelyek kielégítik az emberek szükségleteit és igényeit. A különbség az, hogy az új megoldások alapjául a valós értékeket és költségeket felhasználó globális és helyi piacok szolgálnak majd, ahol a „valós” érték megállapításához figyelembe veszik a bolygónk fizikai korlátait, és azt, hogy mi szükséges ahhoz, hogy ezeket a határokat tiszteletben tartva teremtsenek jól-létet. Az üzleti vállalkozások, a fogyasztók és a dön-

téshozók kísérletezni fognak, sokoldalú együttműködést, rendszerszintű gondolkodást, közös újításokat fognak alkalmazni a megoldások kereséséhez, hogy a fenntartható világkép megvalósítható és vonzó legyen. Ez a lehetőségekre építő üzleti stratégia legjobbjának alkalmazása.

Az üzleti vezetőknek a vállalataikat a jelenlegi keretek között is sikeresen kell vezetniük, miközben segíteniük kell közelebb hozni a társadalmat a fenntarthatóság keretrendszerének feltételei felé, szoros együttműködésben a politikai és civil szervezetek vezetőivel. Ez új kapcsolatokat jelent az üzleti vállalkozásoknak a kormányzati és civil társadalmi csoportokkal, rendszerszemléletű gondolkodást és megközelítést követel meg a változások és lehetőségek, mint például a városi lakosság 2050-ig történő 200%-os növekedésének kezeléséhez. A vállalati vezetőknek a vállalataikat példanélküli változásokon kell átvezetniük, ugyanakkor a kormányoknak a megfelelő politikát és kezdeményezéseket kell megvalósítaniuk.

Mindez megvalósítható

A résztvevő cégek hisznek abban, hogy a világ már rendelkezik mindazon tudással, tudományos ismerettel, technológiával, képességekkel és pénzügyi erőforrásokkal, melyek a *Vision 2050* megvalósításához szükségesek, de mindezen változások megvalósulásához a következő évtizedben gyorsan és megfelelő léptékben meg kell tenni az alapozó lépéseket. Ezzel egyidejűleg az elképzelt útvonal térképe messze nem teljes. Számos jelentős kérdést kell megválaszolni a szabályozásokat, a kereskedelmi keretrendszert, a szerepvállalást és felelősséget, valamint a kockázatokat illetően. Mindazonáltal ezeket a kérdéseket a folyamat megvalósulása közben is meg lehet válaszolni.

A szokásos üzletmenet kilátásai 2050-re

Rendelkezünk mindennel ahhoz, hogy a bolygónk fizikai korlátain belül jólétben éljünk: a tudományos ismeretekkel, működő és új technológiákkal, pénzügyi tőkével és hatékony kommunikációs eszközökkel. Ettől függetlenül a mai kor társadalmi egy veszélyes és fenntarthatatlan utat követnek. A népesség és a fogyasztás nő (a legtöbb országban), amihez társul a növekedést szabályozó politikák és irányítás elégtelenségéből eredő tehetetlenség. Ez okozza a környezetünk rombolását és társadalmaink leépülését.

Növekedés: népesség, urbanizáció és fogyasztás

Az ENSZ becslése alapján 2050-re 6,9 milliárdról várhatóan 9 milliárdra nő a Föld népessége, amelynek 98%-a a fejlődő és a feltörekvő országokból származik. A városlakók száma globálisan a duplájára nő. Mindeközben számos fejlett országban a népesség öregedni fog és nem növekszik tovább. A helyi demográfiai jellemzők egyre inkább el fognak térni egymástól.

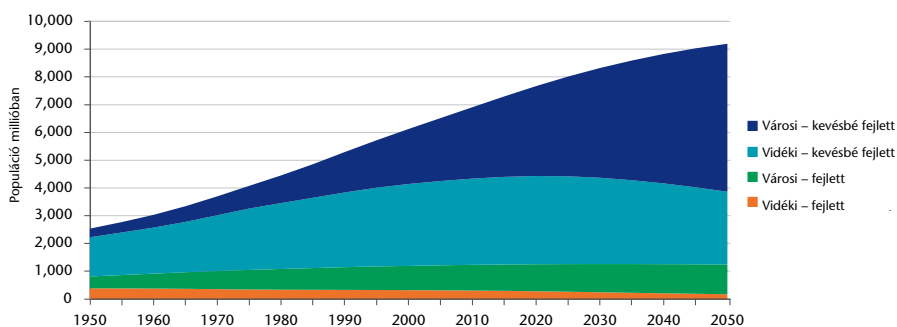
A világ számos pontján az elmúlt évtizedekben a gazdasági növekedés jelentősen felgyorsult, pl. egyidejűleg a gyermekhalandóság és az anyák halandóságának csökkenésével, az élelmiszerellátás javulásával és a tiszta vízhez és az oktatáshoz való jobb hozzáféréssel. Ettől függetlenül a rendkívüli szegénységet nem sikerült megszüntetnünk.

A jövőben a gazdasági növekedés jelentős része a fejlődő és az elmaradt gazdaságokban fog megvalósulni. Számos ember feljebb fog kerülni a gazdasági létrán, elérve a középosztály életszínvonalát, egyre több egy főre jutó erőforrást fogyasztva. Ezen

1. ábra: Kilátások 2050-re – növekedés

A világ fejlődő városi lakossága

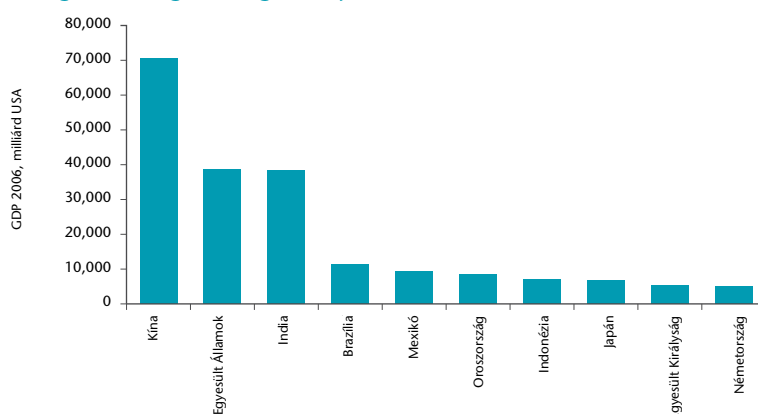
A globális populáció típus és régió alapján – 1950-2050

Forrás: Az ENSZ népesség-nyilvántartási részlege, *World Population Prospects: The 2008 Revision*, 2008

Globális gazdasági hatalom eltolódása

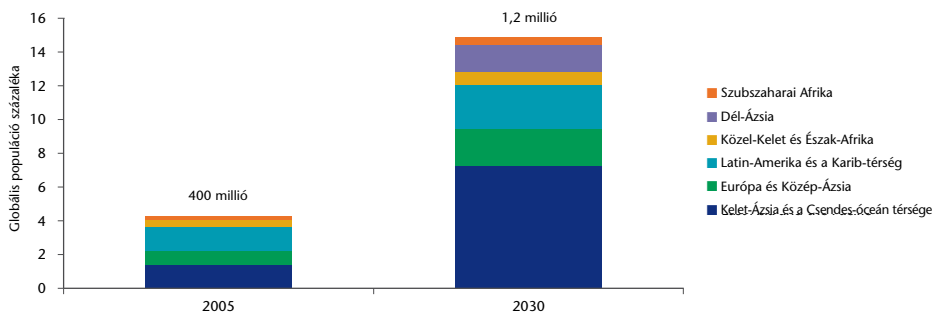
A 10 legerősebb gazdaság GDP-je 2050-ben

Forrás: Goldman Sachs, *BRICs and Beyond*, 2007

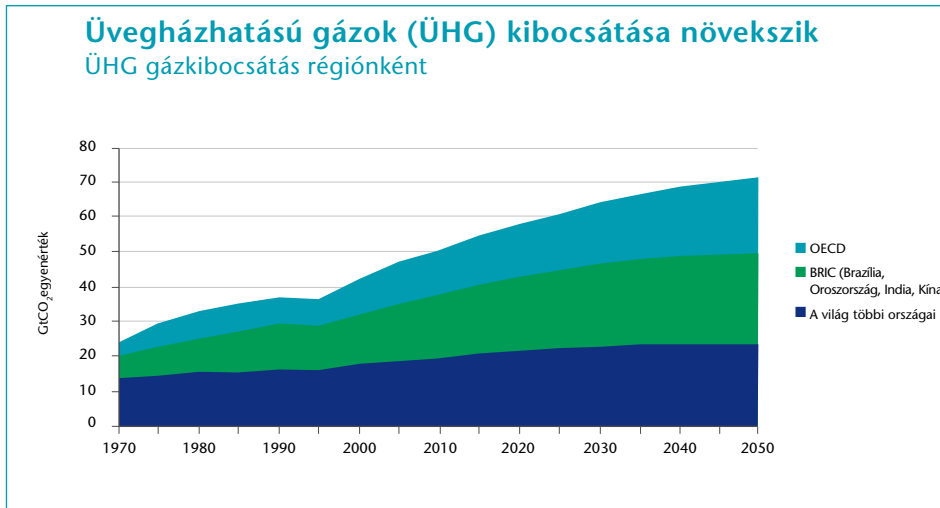
A globális középosztály gyorsan növekszik

Populáció az alacsony és közepes jövedelemi szinttel rendelkező országokban – US\$ 4 000 – 17 000 /fő (vásárlóerő alapján)

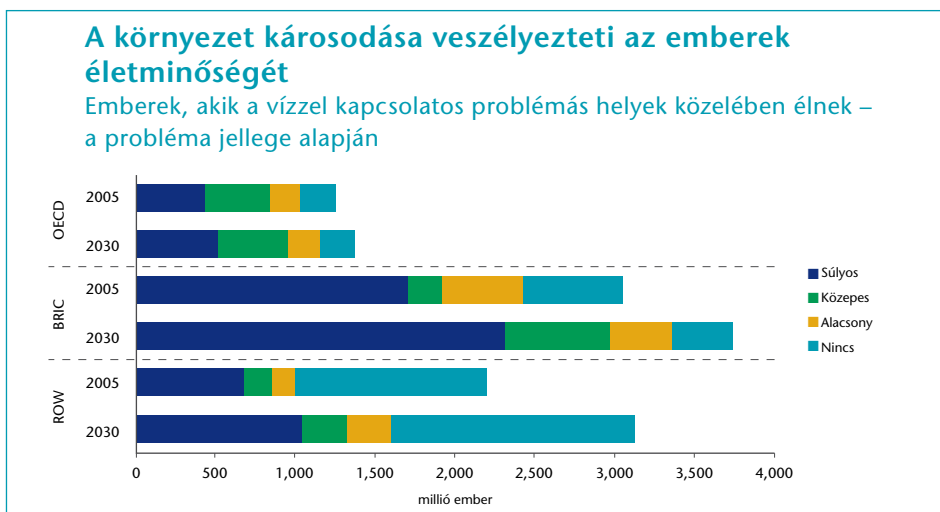

Forrás: World Bank, *Global Economic Prospects*, 2007

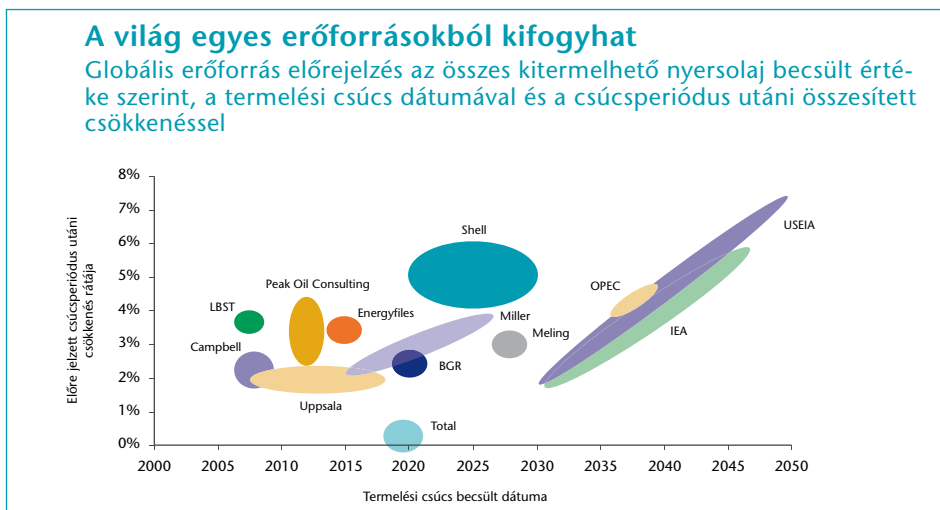
2. ábra: Kilátások 2050-re – Környezeti károk

Forrás: OECD, *Environmental Outlook to 2030*, 2008

Forrás: OECD, *Environmental Outlook to 2030*, 2008

Forrás: UKERC, *The Global Oil Depletion Report*, 2009

növekedés és fejlődés megvalósulásához jelentős változtatások szükségesek minden országban, hogy 2050-re mind a 9 milliárd ember jól-létben élhessen bolygónk fizikai korlátain belül.

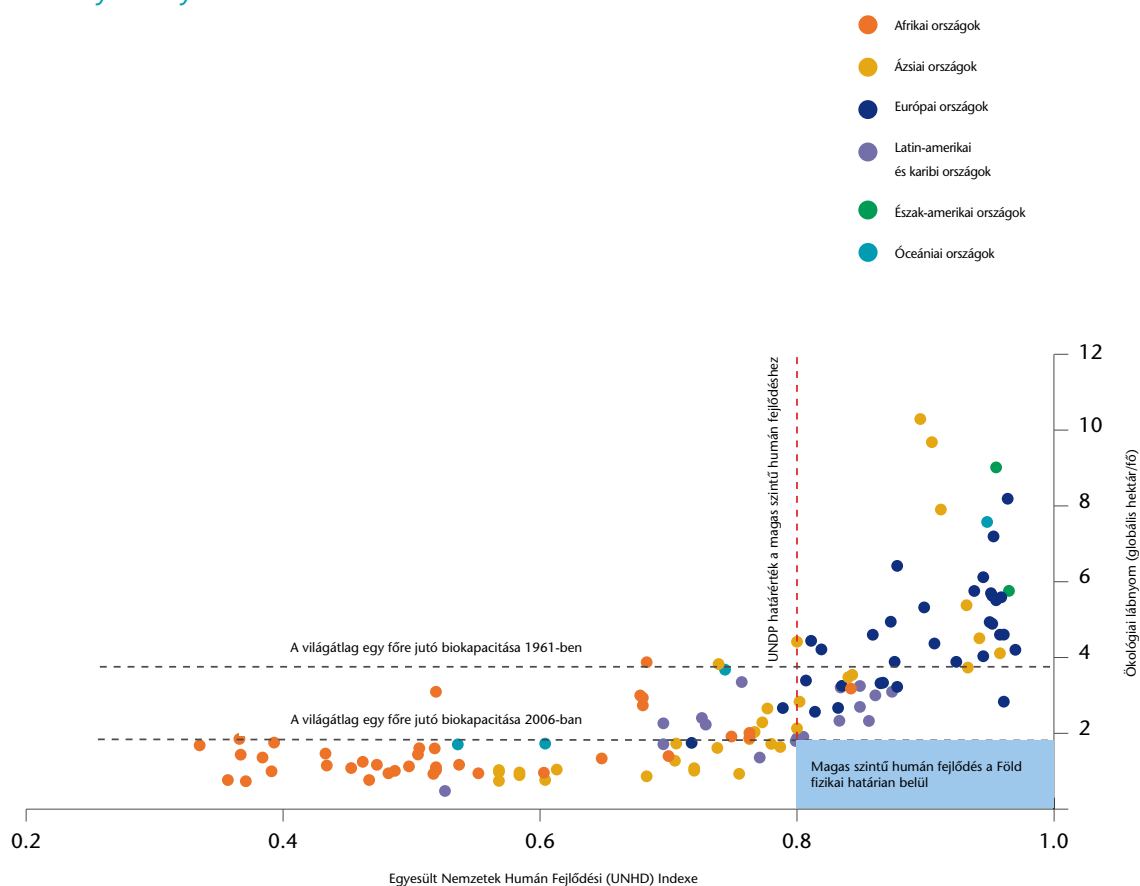
A szabályozás akadályai és elégtelensége

A növekedést szolgáló szabályozási és politikai reakció gyakran csak a legfelső vezetői szinten valósul meg, a rövid távú és helyi politikai érdekek korlátozzák a megvalósításhoz szükséges elkötelezettség felvállalását, ami az érdemi fejlődés feltétele lenne. Emellett a kiválasztott országokat, vállalatokat, közösségeket és személyeket gyakran a rövid távú célok miatti tehetetlenség és az önös érdek jellemzi. Folytatódnak a szennyező és a nem energiahatékony beruházások, valamint még mindig teret hódít a jelentős karbonlábnnyommal rendelkező fogyasztói életforma – ezek a választások jó példák a jelenlegi status quo állandósítására.

Leépülés: Klímaváltozás és romló ökoszisztémák

A Millenniumi Ökoszisztéma Felmérés (Millennium Ecosystem Assessment) kimutatta, hogy a 24 ökoszisztéma közül 15-nek a szolgáltatásai leépültek az elmúlt 50 évben. A fosszilis üzemanyagokon alapuló energiafelhasználás gyors és folyamatos növekedése és a természeti erőforrások fokozódó kiaknázása folyamatosan kihat a kulcsfontosságú ökoszisztéma szolgáltatásokra, veszélyeztetve ezzel az élelmiszer-, az ivóvíz-, a faanyag-ellátást és a halállományt. A gyakoribb és súlyosabb környezeti katasztrófák, aszályok és éhínségek is egyre jobban érintik az egyes közösségeket szerte a világon.

1. Ábra: A fenntarthatóság két céljának találkozási pontja – magas szintű humán fejlődés és alacsony környezeti hatás

© Global Footprint Network (2009). Az adatokat a Global Footprint Network National Footprint Accounts szolgáltatotta – 2009-es kiadás; UNDP Human Development Report, 2009

A grafikon összegzi a fenntartható fejlődés kihívásait: megfelelni a humán igényeknek bolygónk ökológiai korlátain belül. A grafikon egy pillanatfelvétel, amely azt mutatja, hogy a különböző országok hogyan teljesítenek az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programjának (UNDP) Humán Fejlettségi Indexe (HDI) és a Global Footprint Network ökológiai lábnyoma alapján. Azon országokat, amelyek a 0,8-as HDI függőleges vonaltól balra vannak, az UNDP definíciója alapján nem érték el a magas fejlődési szintet. A vízszintes pontvonal felett és a függőleges vonaltól jobbra található országok magas fejlettségi szintet értek el, de ezek olyan szinten veszik igénybe a természetet, amely nem lenne fenntartható, ha mindenki ilyen módon élne a világban.

Ahhoz, hogy a fenntartható jövő felé mozduljon el a világunk, a grafikon minden egyes dimenziójára megoldást kell találnunk, kidolgozni a siker és a haladás koncepcióját, az egy személyre jutó, elérhető biokapacitást és segíteni kell az országokat, hogy növelhessék a fejlettségi szintjüket és csökkenthessék az ökológiai igénybevételt (számos ország egyszerre szembesül mind a két kihívással). A Vision 2050-es projektben mi öt fontos változást azonosítottunk, melyekre szükség van:

1. Azonosulni kell a jövőképpel: el kell fogadnunk egy olyan világ fizikai korlátait és lehetőségeit, amelyben 9 milliárd ember él jól-létben, a bolygónk által biztosított korlátokon belül.
2. Újra kell értelmeznünk a sikert és a fejlődést nemzeti, vállalati és egyéni szinten.
3. Többet kell kihozni a bolygónkból azáltal, hogy növeljük a biológiai termelékenységet.
4. Kisebb ökológiai hatással rendelkező megoldásokat kell kidolgoznunk, miközben megtartjuk az életminőséget a magas humán fejlődési szinttel rendelkező országokban, amelyek a rendelkezésre álló ökológiai kapacitásnál jelenleg többet igényelnek.
5. Növelnünk kell a humán fejlődést a küszöbérték alatti országoknál, úgy, hogy közben nem növeljük az ökológiai hatásokat az elfogadható határértékeknél jobban.

„A Vision 2050 megmutatja a kihívásokat, az utat és azokat a választási lehetőségeket, melyeket az üzleti vállalkozások használhatnak ahhoz, hogy hatékonyabb stratégiákat alkothassanak mind regionális, mind globális szinten, és melyek egy fenntartható világba vezetnek el bennünket.”

Mohammad A. Zaidi, Alcoa

A vízió

2050-ben kb. 9 milliárd ember él jól-létben a Földön, a bolygónk által nyújtott fizikai korlátokon belül. A globális népesség növekedése lassul, elsősorban a nők oktatásának és gazdasági részvételének emelkedése és a gyorsuló urbanizáció miatt. Ekkorra a lakosság kétharmada, több mint 6 milliárd ember a városokban fog élni. Az emberek számára elérhető az alapvető emberi igények kielégítése, ideértve az emberhez méltó életvitelt és a közösségeik belül betöltött tartalmas szerepet is.

Sokféleség és kölcsönös függés

Az országok és a kultúrák továbbra is változatosak és különbözőek maradnak, de a középiskolai oktatás és a globális kapcsolatoknak köszönhetően az emberek sokkal jobban megismerik a bolygónk adta lehetőségeket és a rajta élő embereket. Az „Egy emberiség-egy bolygó” szemlélet beleágyazódik az emberekbe és átkerül a gyakorlatba is globális szinten, kihangsúlyozva, hogy a Földön mindenki kölcsönösen függ egymástól és a bolygónktól. A világban még mindig vannak konfliktusok, katasztrófák, feszültségek, bűnözés és terrorizmus, de a társadalmak öngyógyítók, képesek ellenállni a negatív hatásoknak és gyorsabban felépülnek.

Az emberek, a vállalatok és a kormányok előre tekintenek, megoldják a problémákat, rugalmassá és kísérletezővé válnak – megértve azt, hogy a biztonságot csak közösen érhetjük el, és gyorsan kell alkalmazkodnunk a rohamosan változó világunkhoz.

Egy másfajta gazdaság valóság

A gazdasági növekedés különvált az ökoszisztémák pusztításától, a nyersanyagok felhasználásától és összekapcsolódott a fenntartható gazdasági fejlődéssel és

a társadalom jól-létével. A társadalom átértelmezte a gazdagság és a sikeres életstílus fogalmát, továbbá a nyereség és veszteség, a haladás és értékteremtés alapjait azáltal, hogy a hosszú távú megfontolásokat, mint pl. a környezeti hatásokat, a személyes és társadalmi jól-létet is figyelembe veszi.

A globális gazdasági térkép is jelentősen megváltozik az ezredfordulóhoz képest. A „fejlődő ország” kifejezést ritkán használják, mert a legtöbb gazdaság fejlett vagy feltörekvő lesz. Az ázsiai és amerikai országok és vállalatok jelentősebb szerepet fognak betölteni és nagyobb befolyással lesznek a nemzetközi kereskedelemre, a pénzügyekre, az innovációra és a szabályozásra, együtt azon országokkal, melyek az előző 100 évben is sikeresen teljesítettek. A többszereplős szemlélet a mindennapok része lesz. A tőke, az ötletek, a legjobb gyakorlatok és megoldások minden irányba áramlanak.

Multi-partner kormányzás

A nemzetek és a kormányok feladatai tovább fejlődnek. A kormányzati rendszerek praktikus módon a döntéseket a leginkább megfelelő helyi szinten hozzák meg. Az országok egyes területeken 'egyesítik szuverenitásukat' a nemzetközi rendszerek hatékonyabb működtetése és a kihívások megfelelő kezelése érdekében, mint pl. a betegségek, az éghajlat, a víz, a halálszát, a konfliktusok és a közjavak esetében. Támogatni fogják a helyi irányítást, és a szomszédos közösségek – akár vidéki közösségek, akár nemzetközi szervezetek – mozaikszerűen partnerkapcsolatba lépnek annak érdekében, hogy segítsék a helyi közösségeket például a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásban, vagy a vízhez és közegészségügyi ellátáshoz való hozzáférésben. A legtöbb szabályozás közösségi,

városi és regionális szinten valósul meg. A világ összetettebbé válik, de azt sokkal hatékonyabb kapcsolatok kötik össze.

Piacok: megoldás-innováció és megvalósítás

A szabályozás a korlátok definiálásával támogatja a szabályozott piacok létrejöttét és annak a keretrendszernek a megvalósulását, amely az átláthatóságot, az összefogást, a külső tényezők belső tényezőkké való átalakítását, és a fenntarthatóság más elemeinek létrehozását teszik lehetővé. Ezek a rendszerek meghatározzák a célokat, egyenlő esélyeket teremtenek és megszüntetik a határokat, ezzel is segítve, hogy az üzleti vállalkozások innovatívabbak lehessenek, megoldásokat dolgozhasanak ki és valósíthassanak meg. Az üzleti vállalkozások számára az egyenlő esélyek azt jelentik, hogy a valódi értékek – ideértve a külső tényezőket, pl. a környezeti hatásokat és az ökoszisztéma szolgáltatások előnyeit – mindegyike megjelenik az összes versenytárs piac-terén. Az elismerésre épülő rendszerek jutalmazták a fenntarthatóságot követő magatartást, és ez által az üzleti vállalkozások egyszerre szállíthatnak fenntartható és versenyképes termékeket. A vásárlók a fenntarthatóságot biztosító termékeket nem csak a fenntarthatóság miatt választják, hanem azért is, mert nagyobb értéket közvetítenek.

Felkészülni az éghajlatváltozásra

A társadalom felkészül és igazodik a klímaváltozáshoz; ez az alkalmazkodás az országok és a közösségek közös erőfeszítései révén valósul meg. A mezőgazdasági termelésben, az erdőgazdálkodásban, a vízellátásban, a városi közlekedésben, az energiaiparban és a kommunikációban átfogó és rendszerszemléletű megközelítés érvényesül.

A klímaváltozás megakadályozására tett erőfeszítések folytatódnak. A káros anyag-kibocsátások jelentősen csökkentek és alacsony karbonfelhasználás szemlélete elterjedt a társadalomban a tiszta energiák és az erőforrások hatékony alkalmazásával.

A körkörös, zárt, hálózatszerű megoldások, melyek segítik az emberek jól-létének biztosítását a Föld eltartóképességének tiszteletben tartásával, a sikeres iparágak hajtóerejei és egyúttal csökkentik az elsődleges nyersanyagforrások kiaknázását is. A zárt rendszerek okafogyottá teszik a hulladék fogalmát. A hulladékok alapanyagként és erőforrásként kerülnek felhasználásra, megszüntetve ezzel a talaj, a levegő és a vizek hulladékokkal való szennyezését. A használt termékek és anyagok újrafeldolgozásra kerülnek, hogy azokat számos más célra felhasználják, ill. hogy csökkentsék a termékgyártás alapanyag-szükségletét.

Az anyagok hatékony felhasználása, ideértve a hulladékok és a szennyező anyagok kezelését is, nagyságrendekkel hatékonyabb az ezredfordulóhoz képest, amit az együttműködés és a tudás megosztása tesz lehetővé. A vízfelhasználás, az energiafogyasztás, a szennyvízkezelés, az erdőgazdálkodás és a mezőgazdaság hatékonyságának javítása segít az emberiségnek abban, hogy a bolygónk fizikai korlátain belül a fenntartható fejlődés útján járjon. A környezeti rendszerek leépülését sikerült visszafordítani, az ökoszisztéma szolgáltatásokat értéken kezeljük, fenntartjuk és növeljük; a biológiai sokféleséget jobban kezeljük, melynek köszönhetően az virágzik és hozzájárul a társadalmak gyarapodásához.

Fejlettebb munkahelyek és fejlettebb munkáltatók

A vezető vállalatok azok, amelyek az alaptevékenységeiken keresztül segítik a világot a legnagyobb kihívások leküzdésében. Ezek a vállalatok radikálisan átalakulnak, mind a belső vállalati értékek mentén, mind a külső piac átalakulásával, amely a 2050-ig tartó négy évtized során valósul meg. Az átalakulást sok vállalat nem éli túl, de számos új vállalat is keletkezik.

A túlélő vállalatok sokkal rugalmasabbak, sokkal alkalmazkodóbbá válnak, számos partnerrel és ügyféllel rendelkeznek, és minden területen felkészültebben reagálnak a gyors változásokra. Működésükre jellemző, hogy az energiafelhasználás és a hulladékmennyiség csökkentésére fókuszálnak együttműködést segítő kultúrájukkal. Felismerik, hogy a körforgásra épülő, zárt rendszereket használó társadalmak nemcsak a szennyezést csökkentik: ezek egyben saját versenyképességüket is növelik. Munkáltatóként ezek az üzleti vállalkozások tanítják, fejlesztik a társadalmat, és kreatívvá teszik, amely így jobban tudja kezelni a szükséges munkahelyek megteremtése és fenntartása, illetve a munka termelékenységének párhuzamos javítása közötti konfliktust. Az oktatás egyben megfelelő számú tehetséges embert tesz elérhetővé a változások megvalósításához is. Az emberek alkalmazottként is alkalmazkodóbbá váltak és szívesebben költöznek oda, ahol a munkájukra szükség van.

Az út 2050-ig

Az út olyan leírásokat tartalmaz, amelyek egy adott forgatókönyv, jelen esetben a *Vision 2050* megvalósulásához szükséges átalakulásokat ábrázolja. A jelen fejezetben ismertetett ösvény egy makroszintű szemléletet követ a fenntarthatóbb világhoz vezető úton. Az út kilenc állomása, illetve kulcsfontosságú területe, melyek mindegyikére vonatkozóan cselekedni kell az elkövetkező négy évtizedben, részletesebb képet vázol föl. Ez a kilenc terület a következő: értékek és viselkedés, humán fejlődés, gazdaság, mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, energia és áram, épületek, közlekedés és nyersanyagok. Az útvonal vagy annak lépései nem előírások vagy jóslatok, hanem olyan hiteles történeken alapulnak, melyeket a vállalatok alkottak a 2050-es vízióból kiindulva ("backcasting"), azonosítva azon változtatásokat, amelyek a cél eléréséhez szükségesek.

A jövőt két részre bontjuk: a mozgalmas tízes évekre – 2010-től 2020-ig, és az átalakulás idejére – 2020-tól 2050-ig. A mozgalmas tízes évek során a globális fenntarthatóság elképzelésének dinamizmusát és energiáját tapasztalhatjuk meg. Ez egy 'formaalkotó' évtized, amely a következő 30 évvel kapcsolatos ötleteket és a kapcsolatokat alakítja ki.

2020-tól 2050-ig az első évtized során elképzelt ösvényeket fogjuk a tudással, a magatartással és a megoldásokkal szélesebb úttá taposni. Ez az időszak a konszenzus és a társadalom jelentős változásainak időszaka – ideértve a klíma, a gazdasági hatalom, a népesség változásait –, amely időszak alatt a piac jelentős változásai is végbemennek, és újrafogalmazzák az értékeket, a nyereséget és a sikert.

A mozgalmas tízes évek (2010-2020): Válság, érthetőség, teendők

Az előző évtized végének globális pénzügyi válsága megkérdőjelezte az embereknek a vállalatokba és a kormányokba vetett hitét, amely a bizalom és együttműködés iránti igényt növelte meg. Ez különféle szövetségek formáit hozta létre, hogy a bizalmat újra felépíthessük és megtalálhassuk azokra a kérdésekre a válaszokat, amelyekkel a társadalomnak szembe kell néznie (lásd a 2-es dobozt). A kormányok, a tudományos szervezetek, az üzleti világ és számos más érintett, ideértve a társadalmat is, közösen dolgozik a kereskedelem és a gazdaság fejlesztésén, és azon, hogy rendszereket tervezzünk és mérjük a haladást, megoldásokat találjunk a klímaváltozásra, javítsuk az erdők és a mezőgazdasági területek termelési mutatóit, megújítsuk a városokat, javítsuk az egészségügyet és az oktatást és az értékeket, valamint a viselkedést fenntarthatóság irányába mozdítsuk el.

Ezen időszak során egyértelművé válik, hogy gyors, mélyreható és koordinált lépésekre van szükség számos szinten – több partner részvételével. A sürgető teendők felismerése segít abban, hogy a globális növekedést a fenntarthatóság irányába mozdítsuk el. Ezek közül a legkritikusabb a szén-dioxid ára és az összekapcsolódó kibocsátás-kereskedelem keretrendszerek hálózata, az erdőirtást megakadályozó és a mezőgazdasági kutatást támogató politikákkal együtt. Ezek a fejlesztések egyben segítenek a fejlődő országoknak is az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra való átállás finanszírozásában. Az ökoszisztéma szolgáltatások jobb kezelése és a technológia használata javítja az ökológiai hatékonyságot és a biológiai produktivitást. Az üvegházhatású gázok kibocsátása eléri a tetőpontot, majd csökken, miközben a biológiai sokféleség is javulni kezd.

A gazdaság újraépítése új szabályok alapján

Olyan törekvések indulnak el, amelyek célja az erőforrások használatától és az ökoszisztémák leépülésétől függetleníteni, a gazdasági növekedést támogató keretrendszerek kidolgozása. A siker és a fejlődés mérésének módját újragondoljuk. A piacok elmozdulnak a valós értékű árazás és a hosszú távú értékteremtés irányába. Az adóstratégiák a munkateremtésnek, az egészségesebb termékeknek kedveznek és visszaszorítják a negatív hatásokat, pl. a szennyezést és a környezeti károkat. A hosszú távú beruházások és lehetőségek előtérbe kerülnek – különösképpen a szegényebb országokban – a megújuló erőforrások, az energiahatékonyság, a kapacitásbővítés területén. Ezen kezdeményezések bölcsője a környezeti és gazdasági válság volt, melyeket aztán a média és az oktatás terjesztett el; ezek a kezdeményezések támogatják a társadalmak és az egyének „Egy bolygó-egy emberiség” szemléletű hozzáállását.

Az üzleti világ azon dolgozik, hogy könnyebb legyen a fenntarthatóság mellett dönteni

Az üzleti szféra kulcsfontosságú szerepet tölt be a keretfeltételek, a politikák és az újítások kifejlesztésében. A vállalatok, a döntéshozók és a fogyasztók közösen kísérleteznek, hogy miként tegyék a fenntartható életformát könnyebbé, miközben javítják az életminőséget is. A vállalatok és a fogyasztók egyre jobban együttműködnek, hogy olyan termékeket alkossanak, amelyek a célokat és az értékeket fenntartható életstílussá és viselkedéssé alakítják.

Az átalakítás időszaka (2020-2050): a siker megteremti a bizalmat és lendületet ad

A tevékenységek az előző évtized során lendületet kaptak: Elérkezett a haté-

„A Vision 2050-ben ismertetett radikális változtatások új nézőpontot követelnek meg az üzleti világ vezetőitől; újra kell gondolniuk, hogy mit kell tenniük azért, hogy a fenntartható jövő felé vezető ösvényen maradjanak.”

Samuel A. DiPiazza, PricewaterhouseCoopers

konyabb otthonok, farmok, épületek, gépjárművek, alacsony szén-dioxid-felhasználású és megújuló energiát használó rendszerek, az intelligens elektromos elosztó hálózatok és átgondolt vízgazdálkodás ideje. A társadalmak programjában folytatódik a változás az igazgatási rendszerekben, a piacokon és az üzleti modellekben. A kormányok, városok, civil szervezetek és az üzleti vállalkozások új módon, együttműködve oldják meg a kor kihívásait.

Innováció, megújulás és a rendszerek átalakítása

Az új érték központú gazdasági szerkezet katalizátorként hat az újszerű megoldásokra és a társadalmi változásokra. Új, versenyképesebb, tisztább és kevésbé központosított energia-technológiák kerülnek kidolgozásra és terjednek el a központi rendszerek kiegészítéseként. Az élelmiszeripar hatékonyságára, a biztonságra és a társadalom környezetet terhelő hatására fektetett hangsúly lehetővé teszi a növekvő élelmiszerigény kielégítését, beleértve a húsokat és halféléket is. A mezőgazdaságban több újrahasznosított víz és újrahasznosított energia kerül felhasználásra, és a virtuális vízhasználat koncepciója tovább terjed. Az erdőgazdálkodás és mezőgazdaság

szervezettebbé válik a földterület hatékonyabb kihasználásával. Más természeti rendszereket – zátonyokat, lápokot, vízgyűjtő területeket és a nyílt tengereket – szintén jobban fogunk menedzselni.

Új üzleti modellek jelennek meg a hálózatokban, a megújuló intézményekben és a változó rendszerekben. A zártláncú termelési rendszerek üzleti lehetőségeket teremtenek. A hagyományos licencek és szabadalmak mellett megjelenik a piaci együttműködés, a nyílt forrású szellemi tulajdon és más, hasonló tulajdoni szerkezetek.

Az emberek egészségesebbek és gazdagabbak

Az alapvető igényeket egyre jobban kiszolgáljuk. A korábbi kevésbé fejlett országok is részt vesznek az új kereskedelmi rendszerekben, amiből mindenkinek előnye származik. Az oktatás, az egészséges életmód és a társadalmi részvétel egyre elterjedtebb. Elegendő munkahely áll rendelkezésre, miközben a munka hatékonysága is növekszik a technológiai fejlődésnek és a képzett munkaerőnek köszönhetően. A „jól-létben élni a bolygó fizikai korlátain belül” eszmét megvalósító életstílus egyre közkedveltebb.

Dinamikus útvonal az üzleti vállalkozásoknak

A sikeres üzleti vállalkozások alkalmazkodnak a változó piaci és szabályozási környezethez. Megtanulják, mikor kell a többieket vezetniük, és mikor kell a többieket követniük. Új – természetes és emberi – erőforrásokat fognak használni, hogy átalakítsák önmagukat és termékeiket, hogy jobban szolgálhassák ezt az új világot.

A kísérletezés és a kreativitás az átalakulás legfontosabb és leginkább megújuló erőforrása lesz. A kreativitást korábban is mindig a termékfejlesztés egyik alapvető pillérének tekintettük. Ez az, amit a fogyasztók, a kormányok, a beszállítók, a szomszédok, a bírálók és a többi érintett mindig is megkövetelt. Ott, ahol a vállalatoknak sikerült megszerezniük a kreativitás új erőforrásait az új irányvonalak sikert hoztak, és mindez azért történt, mert az üzleti kultúra nyitott volt az új ötletekre.

2. doboz: Nehéz kérdések és dilemmák

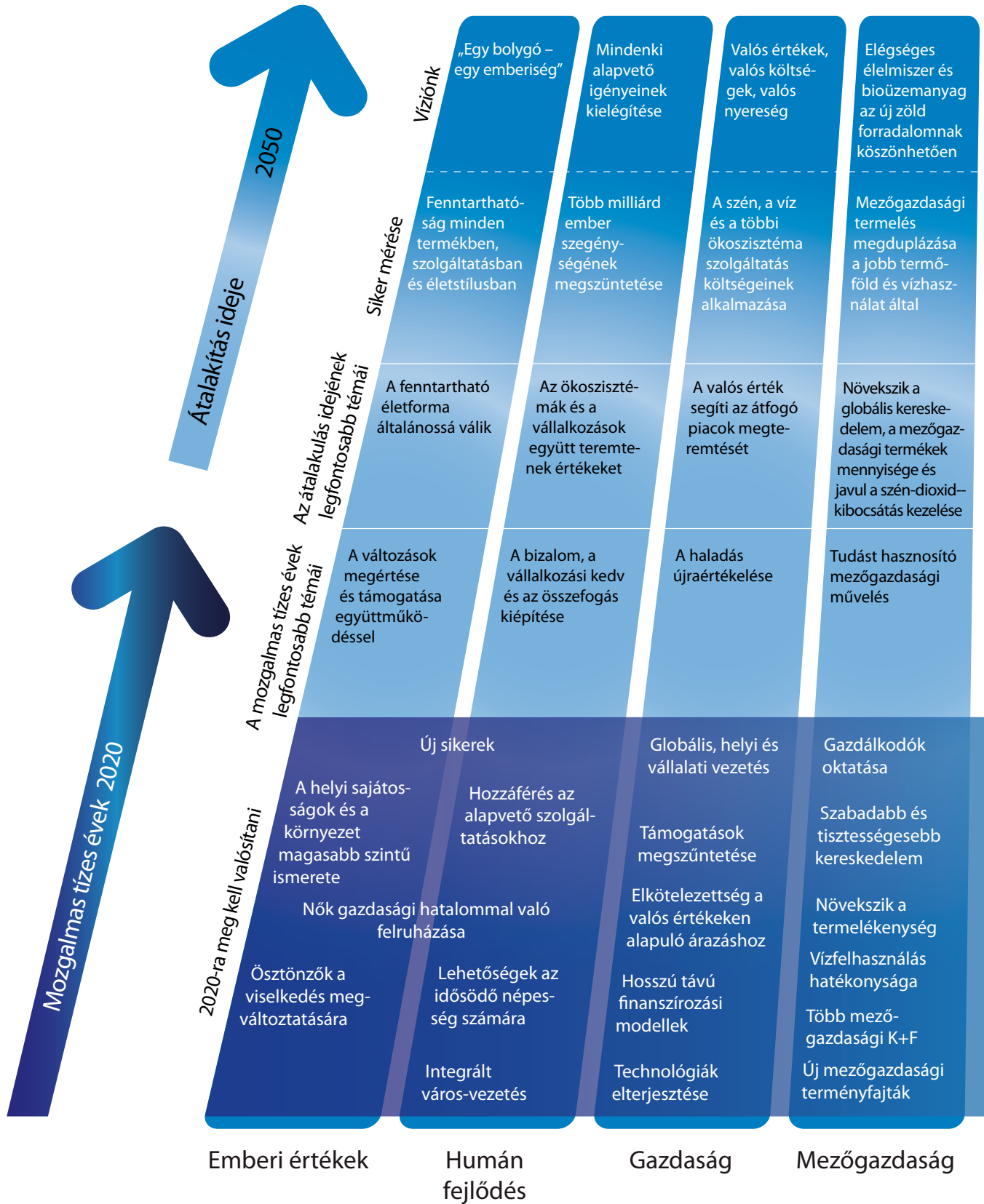
A következő négy évtized során a társadalmaknak nehéz kérdésekkel és döntésekkel kell szembenézniük, amelyeket csak együttműködéssel lehet megválaszolni. Ilyen nehéz kérdések a következők:

- Ki tegye meg az első lépést – az emberek, a kormányok vagy az üzleti vállalkozások? Vagy ahogy ezt a projektben javasoljuk: mindannyiunknak egyszerre kell lépnie? Melyek azok az üzleti vállalkozások, amelyek készen állnak az előrelépésre a többi érintettel karöltve?
- Hogyan működhetnek együtt a kormányok és a társadalom, hogy elősegítsék a szükséges értékrendi és viselkedésműködési változásokat?
- Ki határozza meg az ösztönző eszközöket és mechanizmusokat?
- Ki fogja az átalakulás költségeit állni?

A bizalom és a hosszú távú gondolkodás az ilyen jellegű problémák és az átfogó döntési folyamat „kötelező” elemei. Ezek a követelmények további fontos kérdéseket vetnek fel:

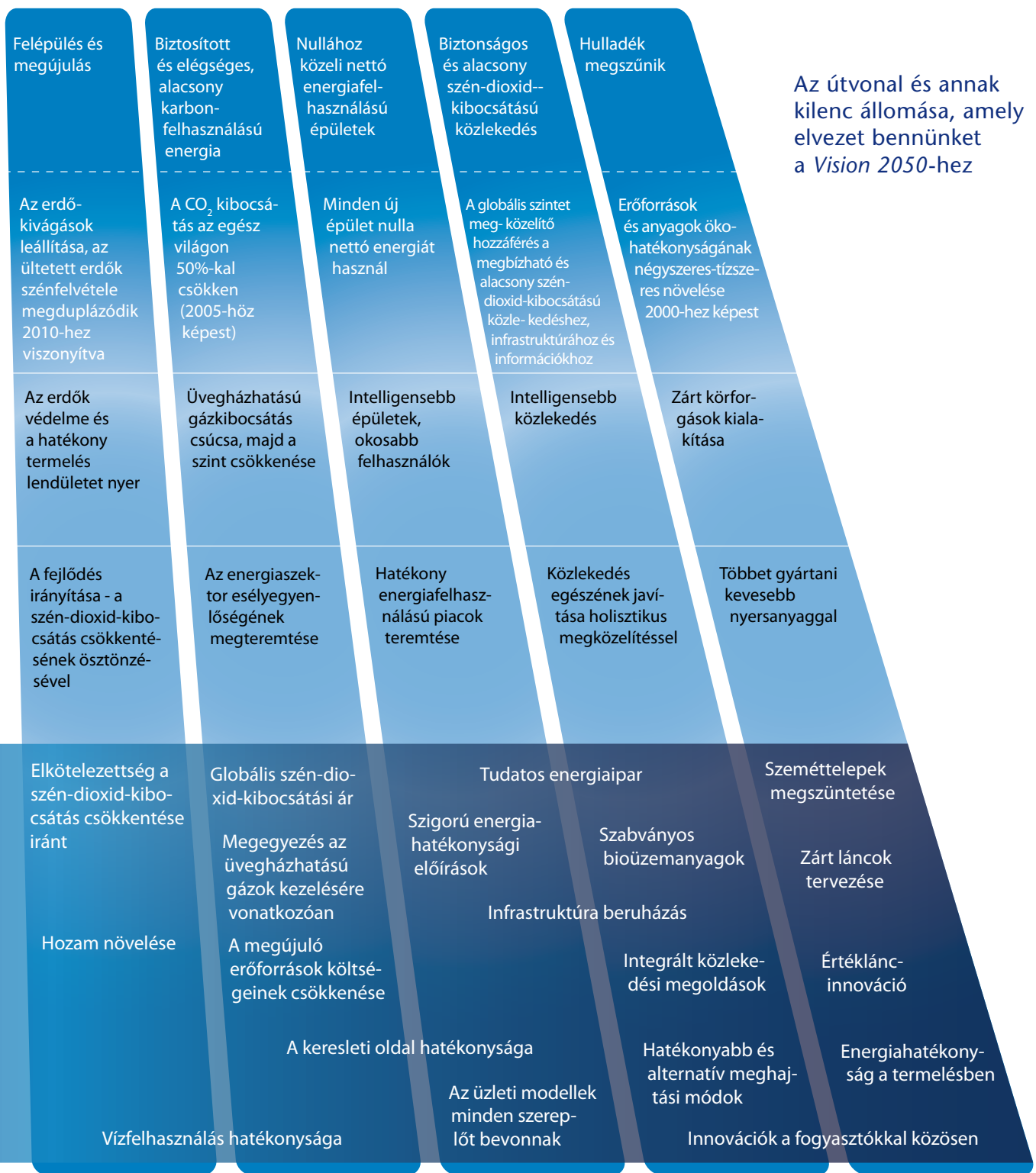
- Hogyan nyerhetünk bizalmat?
- Milyen ösztönzésre van szükségük a vállalatok és az országok vezetőinek, hogy a hosszú távú stabilitást és a fejlődést helyezték előtérbe a rövid távú sikerekkel szemben? „Egy bolygó – egy emberiség”
- Hogyan hajthatják végre a döntéshozók és az üzleti vállalkozások a gazdaság átstrukturálását gyorsan, anélkül, hogy ez a munkahelyek elvesztésével vagy gazdasági instabilitással járjon?

Egy fenntarthatóbb

A jelenleg szokásos

világ felé – 2050-ig

Az útvonal és annak kilenc állomása, amely elvezet bennünket a *Vision 2050*-hez

Erdők

Energia és villamos áram

Épületek

Közlekedés

(Nyers) anyagok

üzletmenettől

GAZDASÁGI ELŐREJELZÉSEK

A fenntartható jövő megvalósításával kapcsolatos globális üzleti lehetőségek nagyságrendje jelentős. Ez a fejezet megpróbálja megbecsülni a fenntarthatóság globális szintű potenciális üzleti lehetőségeinek nagyságrendjét 2050-re a kulcsfontosságú szektorokban.

A PricewaterhouseCoopers (PwC) vállalat a *Vision 2050* projekthez való hozzájárulásának részeként egy szemléltető elemzést készített, hogy megadja a fenntartható jövő 2050-es megvalósításához kapcsolódó globális üzleti lehetőségek nagyságrend szerinti sorrendjét. A vállalat egy felülről lefelé irányuló makrogazdasági megközelítést alkalmazott felhasználva a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) jelenlegi alulról felfele építkező elemzéseit a klímaváltozás területén. Az elemzés elsősorban azon extra beruházásokra és költségekre koncentrál, amelyek a *Vision 2050* tanulmány két kiemelt területéhez kapcsolódnak: a természeti erőforrásokra és az egészségügyre, illetve az oktatásra. A többi szektort a becsült

adatok pontosságát biztosító alapadatok egyértelműségének hiányában nem adtuk meg, de várhatóan ezek is jelentősen növelik az üzleti lehetőségeket.

Az ábrázolt becslés (lásd az 1-es táblázatot) azt mutatja, hogy a természeti erőforrásokkal (ideértve az energiát, az erdőket, a mezőgazdaságot és az élelmiszer-előállítást, a vizet és a fémipart) és az egészségüggyel, illetve az oktatással (a szociális fenntarthatóság tekintetében) kapcsolatos globális üzleti lehetőségek volumene 2050-re éves szinten a 3 – 10 trillió US\$ tartományba esik a 2008-as árakkal számolva, illetve ugyanazon év világszintű GDP-jének 1,5 – 4,5%-a lesz. 2020-ra ez az összeg kb. a 0,5 – 1,5 trillió USD tartományba esik a 2008-as árakkal számolva (feltételezve ezen lehetőségek lineáris fejlődését az idők során – GDP arányosan).

Megközelítés

Természeti erőforrások: A szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez szükséges további beruházások becsült adatai az energiaszektorban az IEA 2008-as Energy

Technology Perspectives (Energia technológiai kilátások) jelentésének előrejelzésein alapulnak; a többi természeti erőforrás szektornál a becsült energiát használtuk fel viszonyítási értéként, figyelembe véve a különböző szektorok relatív méreteit és az egyes szektorokban szükséges átalakítások becsült nagyságrendjét, amelyek a Vision 2050 eredményeinek eléréséhez kellenek.

Egészségügy és oktatás: a becslésnél azt vettük alapul, hogy a feltörekvő gazdasági rendszerek GDP-jének egészségügyre és oktatásra költött arányos része 2050-re a G-7 országok (Kanada, Franciaország, Németország, Olaszország, Japán, Egyesült Királyság és az USA) 2005-ben mért ugyanezen mutatóihoz tartozó értékre emelkedik, (figyelembe véve, hogy ekkorra a G-7-ek GDP-jének oktatási és egészségügyi költségei valószínűleg még tovább nőnek) majd egy hozzávetőleges becslést végeztünk arra vonatkozóan, hogy a felzárkózó gazdaságokban a megnövelt oktatási és egészségügyi költségek mekkora része fogja növelni a magán-szektorban az árakra és a szolgáltatásokra jutó koltést.

1. táblázat: A fenntartható jövő 2050-es megvalósításához kapcsolódóan a kulcsfontosságú szektorokra vonatkozó globális üzleti lehetőségek nagyságrend szerinti sorrendjére vonatkozó szemléltető becslések.

Szektorok	Éves érték 2050-ben (trillió US\$ 2008-as árakon: átlagértékek a tartomány zárójeles megadásával)	A világ 2050-re előre jelzett GDP-jének százalékában
Energia	2.0 (1.0-3.0)	1.0 (0.5-1.5)
Erdőgazdálkodás	0.2 (0.1-0.3)	0.1 (0.05-0.15)
Mezőgazdaság és élelmiszer	1.2 (0.6-1.8)	0.6 (0.3-0.9)
Vízügy	0.2 (0.1-0.3)	0.1 (0.05-0.15)
Fémipar	0.5 (0.2-0.7)	0.2 (0.1-0.3)
Összesen: természeti erőforrások	4.1 (2.0-6.1)	2.0 (1.0-3.0)
Egészségügy és oktatás	2.1 (0.8-3.5)	1.0 (0.5-1.5)
Összesen	6.2 (2.8-9.6)	3.0 (1.5-4.5)

Forrás: PwC előrejelzés az IEA, az OECD és a Világbank adatai alapján

ÖKOLÓGIAI ELŐREJELZÉSEK

A Global Footprint Network (A környezeti hatások mérésére alakult globális hálózat) hálózattal együttműködve kiszámoltuk a *Vision 2050* ökológiai lábnyomát a szokásos üzletmenethez viszonyítva. Megállapítottuk, hogy 2050-re a népességnövekedés ellenére az emberiség kb. egy bolygónyi erőforrás mennyiségénél csak kicsivel többet fog felhasználni a *Vision 2050*-ben megfogalmazott változtatások alapján, azonban 2,3 bolygónyi erőforrásra lenne szükségünk, amennyiben a jelenlegi szokásos üzletmenetet fenntartjuk (lásd a 3-as ábrát). Világunk sokkal jobb helyzetbe kerül, ha követjük az út által kijelölt változásokat és elemeket, és így lehetséges, hogy a 2050-es évek végére vagy a 2060-as évek elejére már csak egy bolygónyi erőforrást fogunk felhasználni.

A *Vision 2050* feltevései a növekvő fogyasztás és az ökoszisztémák leépü-

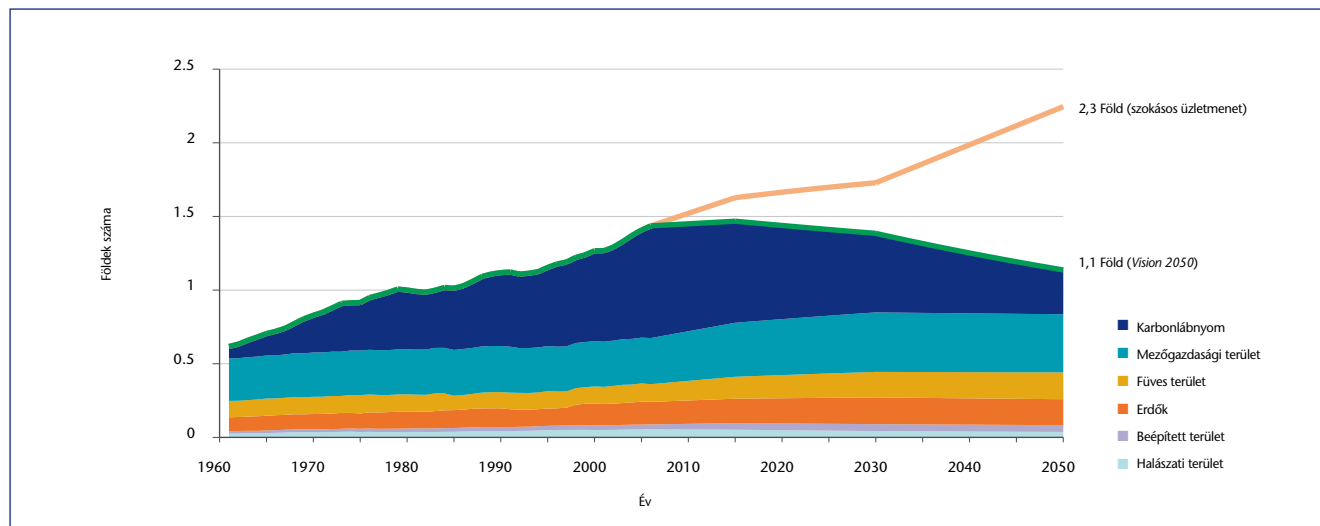
lésének megállítását mutatják. Egy jelentősen kisebb ökológiai lábnyomot látnánk 2050-re, és a biokapacitás egyenletes javulását kb. 2015-től.

Megközelítés

A *Vision 2050* ökológiai lábnyomának becsült értékei illeszkednek a projekt során kidolgozott út részletesen leírt intézkedéseivel. A feltételezések a 2050-re vonatkozó átlagos népesedési előrejelzésen alapulnak, miszerint 2050-ben a lakosság száma 9,2 milliárd lesz (ENSZ adat). 2050-re a szén-dioxid-kibocsátás 50%-kal csökken a 2005-ös szinthez képest (International Energy Agency Energy Technology Perspectives, IEA ETP – 2008, Blue Map Scenario – Nemzetközi Energiaügyi Ügynökség energiatechnológiai előrejelzései, IEA ETP – 2008, Kék 'térkép' forgatókönyv), az erdők hozama nő az erdőgazdálkodás és a 2030 után megnövelt erdőterületek révén (*Vision 2050* projekt-feltételezései), a globális átlagtermés hozama évi 2%-kal nő az előző szinthez viszonyítva a legjobb gyakorlatok követése és az innovációk magas szintje által (a *Vision 2050* projekt feltétele-

zései). A globális átlag élelmiszerfogyasztás a jelenlegi Costa Rica-i élelmiszerfogyasztási szintnek (Food and Agriculture Organization – FAO) fog megfelelni. A változatlan üzleti tevékenység tervezeténél ugyanezen népesedési és élelmiszeradatokat használtuk fel, de a szén-dioxid-kibocsátás, az erdőgazdálkodás és a terméshozam jellemzői a másik változathoz képest eltérnek. A szén-dioxid-kibocsátás a lakosság és a gazdaság növekedésével együtt emelkedik (IEA, ETP 2008, Business-as-Usual Baseline Scenario – A szokásos üzletmenet terve); az erdők területe követi az 1950-2005-ös időszak lineáris trendjeit, miközben az erdőtelepítés és a mezőgazdasági hozamok nem változnak. A szén-dioxid-kibocsátást az ökológiai lábnyommal ábrázoltuk a szén-lábnyom komponensen keresztül. Ez a módszer a szén-dioxid kibocsátást termelőképes föld és tengeri területre számítja át, ahol a terület az említett szén-dioxid kiválasztásához szükséges mennyiséget adja meg. Annak dátumát, hogy mikor érjük el az egy bolygónyi nagyságot a 2040 és 2050 közötti trendek lineáris extrapolációjával számítottuk ki.

3. ábra: A *Vision 2050* ökológiai lábnyoma a szokásos üzleti tevékenységgel összehasonlítva – A Föld mekkora részét használjuk el?

Forrás: Global Footprint Network és WBCSD *Vision 2050*, 2010

Lehetőségek

A fenntarthatóság iránti erőfeszítések az elkövetkező évtizedben számos és jelentős üzleti lehetőséget teremthetnek a következő három általános kategóriában: lakóhelyünk és életmódunk építése és átalakítása, a biokapacitás és az ökoszisztémák fejlesztése és irányítása, és új pénzügyi és együttműködési struktúrák kifejlesztése annak érdekében, hogy segítsük az első kategóriákhoz szükséges változtatások megvalósulását.

Városok építése és átalakítása

A városokban több ember él, mint vidéken, és ez a trend a jövőben is folytatódni fog. A városok terjeszkedése fokozni fogja az energia, a terület és az erőforrások hiányát a városokban és környékükön, mert a fejlődő országok a mezőgazdaságra épülő gazdaságokból termék és szolgáltatás alapú gazdaságokká fognak átalakulni. Egyes becslések azt jósolják, hogy 2030-ra 40 trillió dollárra lesz szükség a városi infrastruktúra beruházásaihoz az egész világon. A városokat meg kell tervezni és át kell alakítani annak érdekében, hogy a hul-

ladék minden formáját minimalizáljuk, támogassuk a biodiverzitást, az ökoszisztémák virágzását, valamint azért, hogy az emberi jól-léthez szükséges alapvető elemeket biztosíthassuk az emberiségnek hatékony energia- és erőforrás-felhasználással. A városok azonban különböznek és nem egyforma méretűek. Az épületek, terek és infrastrukturális rendszerek tervezésének és irányításának újragondolása kulcsfontosságú tényező lesz a városfejlesztéshez.

A különböző várostípusok és az eltérő jellemzők és lehetőségek más-más kihívásokat és lehetőségeket teremtenek (lásd a 2-es táblázatot). A következő évtizedben fölvirágzik a **fenntartható városfejlesztés és tervezés** és új, megtervezett, 'zöld' városok jelennek meg, – mint például Masdar városa az Egyesült Arab Emírátsokban, vagy Dongtang városa Kínában – ahol a cél a zéró hulladék elérése és építésüket az alapoktól kezdik. A "barna" városok (London – Egyesült Királyság, Szöul – Korea) és a "kék" városok (Dhaka – Banglades,

New Orleans – USA) azon kívül, hogy a tervezéssel visszahozzák a természetet a városba, a régi épületeket is felújítják újrahasznosítható anyagokkal és az információcserén alapuló rendszerekkel. A "piros" városok (pl. Mumbai – India, Soweto – Dél-Afrika) a növekvő lakosságukkal és a hiányos erőforrásaikkal jelentős lehetőségeket teremtenek olyan megfizethető, méretezhető és ökológiailag hatékony megoldások kifejlesztéséhez, amelyek javítják a mindennapi élet minőségét.

A fűtés, a hűtés és az elektromos berendezések hatékonysági szabványai folyamatosan fejlődni fognak, miközben az intelligens mérőórák, – amelyek mérik az energiafelhasználást, és az árakra vonatkozóan jelzéseket küldenek megmutatva a legkedvezőbb üzemeltetési időpontokat – segíteni fogják az energiatakarékosságot. A lakók életmódja és közlekedési igényei továbbra is döntő fontosságú lesznek az **épületek és a terek tervezésénél**, amivel csökkenthetjük az üvegházhatású gázok kibocsátását.

2.Táblázat: Várostípusok, jellemzőik és lehetőségeik

		Barna	Piros	Zöld	Kék
Példa		London, Szöul	Mumbai, Soweto	Masdar, Dongtang	Dhaka, New Orleans
Fejlődés		Lépcsőzetes: öregedő infrastruktúra, lassú változás	Ad-hoc: sűrű népesség, még most is növekvő, elégtelen infrastruktúra	Elkötelezett: a városokat az optimális fenntarthatóságra tervezik	Kockázatos helyek: a tengerszint emelkedése veszélyezteti az alacsonyan fekvő területeket
Lehetőség	Épületek	Új kivitelezés és felújítások	Megfizethető és alacsony környezeti hatású otthonok	Holisztikus tervezés	Alkalmazkodás
	Hulladék		Hulladékok 'bányászata', reciklálása és gyűjtése		
	Víz és szennyvíz	Új kivitelezés és felújítások	'Bakugrás'	Zárt rendszerek tervezése	Beszállítás biztosítása
	Energia	Tisztább energia	Hozzáférés a megbízható energiához	'Okos' rendszerek	Beszállítás biztosítása
	Mobilitás	Új kivitelezés és felújítások	Hozzáférés az alacsony költségű és alacsony karbonfelhasználású közlekedéshez és infrastruktúrához	'Okos' mobilitás	A privát és a tömegközlekedési infrastruktúra biztosítása

„A fenntarthatóság kulcsfontosságú tényező lesz minden befektetési döntésünkben.”

Idar Kreutzer, Storebrand

A városi közlekedés üzleti lehetőségeket teremt, mivel a várostervezés a közlekedést integrálja a társadalmi-gazdasági környezetbe és így új közlekedési lehetőségeket hoz létre, miközben kiegyensúlyozza az utazási keresletet. Hatékonyabb járművekre van szükség a globális piacok kibővítéséhez. A megfelelő befektetések a **közlekedési infrastruktúra** területén széleskörű választási lehetőségeket és hatékony forgalombonyolítást teremtenek, miközben az intelligens közlekedési rendszerek lehetővé teszik, hogy az emberek kombinálják a különböző utazási módokat, ami csökkenti a várakozási időt. A választási lehetőségek között megtalálhatók a könnyű tehergépkocsik, repülőgépek, hajók, vonatok, buszok, motorkerékpárok, kerékpárok, és egyéb két és háromkerékű járművek, valamint a gyaloglás és az infokommunikációs technológia nyújtotta csatlakozási lehetőségek. A fogyasztóknak pontos ismeretekre lesz szükségük a közlekedésre vonatkozó döntések meghozatalához. A városi teherszállításnak továbbra is speciális rugalmassági és teherbírási követelményei lesznek.

Az energiaipari infrastruktúra kiépítése és átalakítása

Az OECD/Global Insight (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet)/Globális kitekintés) becslései szerint a 2015-ig szükséges infrastrukturális beruházások értéke 10,3 trillió USD. Ennek kevesebb, mint egyharmada az új kapacitás kiépítését célozza, emellett 7,1 trillió USD szükséges a meglévő befektetések fejlesztéséhez.

Az **energiaipari infrastruktúrája** alacsony kibocsátásra lesz átalakítva, a nagyobb energiakereslet pedig ösztönzi majd az újításokat és a befektetést az energiaellátás, átadás és elosztás területén. A Clean Edge Research kutatócég

előrejelzése szerint a megújuló energia piaca több mint kétszeresére fog nőni – a 2008-as 115 milliárd USD-ről tíz éven belül 325 milliárd USD-re. A becslések szerint 13 trillió USD értékű befektetésre lesz szükség ahhoz, hogy 2030-ra az átadási és elosztási hálózatok szolgáltatási szintje javuljon.

Keresettek lesznek azok a megoldások, amelyek segítik a felhasználót az energiafogyasztás szabályozásában, beleértve a többirányú információcsere és a telekommunikáció használatát. Az árjelzés, amely a dinamikus energiaár-rendszer alapja, ösztönözni fogja az energiafelhasználás időbeli elmozdulását, és az elektromos energia napi terhelése egyenletesebben fog eloszlani.

A **víz** továbbra is dollár milliárdokat hozó üzlet lesz országos szinten és dollármillió hasznot fog hozni városi szinten. Folyamatosan felmerül majd az igény új megoldásokra a vízkezelést, vízkészletek megőrzését, valamint a vízhez való hozzáférés javítását illetően; továbbá a becslések szerint 2030-ig évente 200 milliárd USD értékű befektetésre lesz szükség. Az ENSZ Milleniumi Fejlesztési Céljaiban meghatározott ivóvíz és vízhygiénia eléréséhez évi 11,3 milliárd USD szükséges.

A szennyvízre egyre inkább erőforrásként tekintenek majd. A **zárláncú vízgazdálkodási rendszerek** a folyókba vagy tengerekbe való elvezetés helyett visszaforgatják majd a vizet a város rendszerébe. Az új zárt vízrendszerek megtervezése és irányítása lehetőségeket hoz magával.

A keresleti oldalon számtalan lehetőség rejlik majd az **abszolút vízhasználat csökkentésében** a hatékonyság fokozása és a vízmegőrzés által. Globális szinten a mezőgazdaság jelenleg az édesvíz-felhasználás 70%-ért felelős, de

a mezőgazdaság vízhasználati termelékenysége nagymértékben javítható minden termény esetében.

Az új, környezetkímélő városok létrehozhatnak olyan **fejlett csatorna-rendszereket**, amelyek visszaforgatják a tápanyagokat, gondoskodnak az esővíz összegyűjtéséről, és biztosítják a vízellátást. A városokban található vizes területek hozzájárulhatnak a város hűtéséhez és árvízvédelméhez, miközben növelik a város biológiai változatosságát.

A **„hulladékbányászat”** visszaforgatja az anyagokat és csökkenti a nyersanyagkeresletet. Az alumínium termékek újrahasznosítási aránya például jelenleg magas, azonban az alumínium fólia csupán 10%-a kerül begyűjtésre és újrahasznosításra. Mivel az alumíniumfólia világpiacának volumene megközelítőleg 2,8 millió tonna, a fólia összegyűjtésének üzleti lehetősége 5,6 milliárd USD értékű tonnánként 2,000 USD-val számolva. Mivel az új anyagok mennyisége egyre szűkösebb és környezetvédelmi szempontból költséges, a gazdasági rendszer ösztönözni fogja a szeméttelpek hulladékának és a melléktermékeinek, például a metángáznak a visszanyerését. Mivel a **„zéró hulladék”** szemlélete fog az **„end of life”** (elhasználódás) szemlélet helyébe lépni, sok lehetőség adódik majd az újrahasznosításra, beleértve a speciális rendszereket, amelyek összegyűjtik és szétválogatják a kidobott hulladék használható alkotórészeit az anyagok keresletének megfelelően.

A megélhetés és életmód kialakítása és átalakítása

Sok lehetőséget rejt, ha támogatjuk az embereket abban, hogy minél inkább a fenntarthatóság elve szerint éljenek. Az egészségügy és oktatás elérhetőségének javítása, továbbá ezen

szolgáltatások eredményközpontú megközelítése javítani fogja a megélhetést a gazdag és szegény országokban egyaránt.

A jövő alacsony szén-dioxid-kibocsátású, szolgáltatásközpontú gazdasága a többszintű **oktatási** programokra alapoz majd, amelyek a meglévő munkacsoportokban fejlesztik tovább a képességeket, új munkaerőt hoznak létre és támogatják a vállalkozási kedvet, pl. a nőknél és az időseknel, valamint arra ösztönzik a fogyasztókat, hogy több információ alapján hozzák meg döntéseiket. A kormányok és az üzleti vállalkozások befektetnek az oktatási infrastruktúrába, növelve az emberek tudását a természeti rendszerekről (természetismeret), hogy javíthassák fogyasztási szokásaikat. Az oktatás ilyen jellegű növekedése segíti az új épületekkel, tantervekkel, technológiával, termékekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos lehetőségeket.

Az **egészségügy** megközelítése megváltozik, és a hangsúly a kezelésről a gondoskodás és megelőzés irányába tolódik el. Beruházásokat indítunk el a betegségek leküzdésére, a megfizethető diagnosztikák felállítására és a megfizethető gyógyszerek és hatóanyagok kifejlesztésére, továbbá befektetünk az egészséggondozás létesítményeibe is – különösen a fejlődő régiókban. A megközelítésnek a megelőzésre kell koncentrálnia, amelyhez új termékek és szolgáltatások kellene, hogy megelőzzük megbetegedéseket és szabályozhassuk az egészségügyi rendszer költségeit. Az egészségügy a legtöbb országban a kórház-központú megközelítésről átvált a páciens-alapú megelőző megközelítésre.

Az **egészségügyi ellátás** különbségeinek megszüntetéséhez több alapvető, másodlagos és helyi egészségügyi létesítményre lesz szükség vidéken és

a városokban is egyaránt, ahol a kórházak az egészségügy teljes spektrumában biztosítják a gyógyítást. A magánklinikák száma jelentősen növekedni fog és a továbbfejlesztett társadalombiztosítási rendszerek támogatni fogják ezek fejlődését. A fejlődő gazdaságokban a biztonságosan használható víz, a közegészségügy, a tiszta levegő és az otthonok biztosítása lesz a prioritás.

2020-ra a világ lakosságának 20%-a **65 éves** vagy annál idősebb lesz. Minden egyes hónapban kb. újabb 1,9 millió ember csatlakozik a 65-év felettiek korosztályához. Ezeknek az embereknek olyan termékekre és szolgáltatásokra lesz szükségük, amelyek segítik őket a független életvezetésük megőrzésében.

A 65 évesek és idősebbek keresni fogják azokat a biztonságos pénzügyi termékeket, amelyek biztos bevételt nyújtanak nekik és az olyan megfelelő technológiákat és kommunikációs eszközöket, amellyel tarthatják a kapcsolatot a társadalommal, a barátokkal és a családdal. Az online **társasági hálózatok** közkedveltek lesznek, amelyekkel elérhetjük a különböző közösségeket, és amelyek lehetővé teszik, hogy a különböző közösségek megoszthassák a tapasztalataikat, ideértve a fiatalokkal való tapasztalat-megosztást is. A nyugdíjba vonulás utáni tanulási és készségfejlesztési igények új követelményeket támasztanak az online tartalmaknál, az iskolákban és az egyetemeken, amelyek az idős embereket is oktatni fogják.

A globális középosztály létszáma a jelenlegi közel 1,7 milliárd emberről 2030-ra 3,6 milliárdra növekszik – amelynek jelentős része a fejlődő gazdaságokból fog származni. Fogyasztóink a **megfelelő termékeket fogják választani** és azokat megfelelően

fogják használni, különben a fenntarthatóság csak nehezen vagy sehogy sem lesz elérhető 2050-re.

A fogyasztók olyan termékeket és szolgáltatásokat fognak keresni, amelyek segítik őket a karbonlábnyomuk egyszerű, akadálymentes és megfelelő csökkentésében, ami azt jelenti, hogy több **információt szeretnének megtudni a termékekről**. Új üzleti modellek jelennek meg és a fogyasztók megosztják a termékeket vagy kölcsönadják azokat, mert a vevők a tulajdont kisebb értékűnek fogják tekinteni. A többfunkciós eszközök és technológiák segíteni fogják a vevőket, hogy sokkal több információ alapján hozhassák meg a döntéseiket.

A biokapacitás növelése és az ökoszisztémák menedzselése

A mezőgazdaság termelékenységét éves szinten 2%-kal kell növelni, hogy 2050-re ellássuk a Föld lakosságát élelemmel, ruhával és energiával. A mezőgazdaság nettó beruházása 83 milliárd US\$-nál fog tetőzni éves szinten, ami a jelenlegi értékénél kb. 50%-kal magasabb. **Jobb hozamú növényeket nemesítünk** – ideértve ezek vízfelhasználását és tápértékét, valamint a betegségekkel és kártevőkkel szembeni ellenálló-képességet is. Az új mezőgazdasági- és erdőgazdálkodási technológiák javítják a gyomok kezelését és a tápok alkalmazását. A követendő gyakorlat megoldásai új tudásforumokon fognak terjedni. A különböző vállalatok és társadalmi szektorok közös elosztóhálózatai segítenek az elosztásbeli különbségek megszüntetésében, hogy a távoli gazdálkodók is a legjobb technológiákat és know-how használhassák.

Az erdőirtással kapcsolatos ökoszisztéma romlás azt jelenti, hogy a világ éves szinten 1,9 -4,5 trillió US\$ értékű természeti tőkét veszít. A farmok **biológiai termelékenységé** úgy fog növekedni, hogy

a vadon élő állatoknak teret adjon vissza és kiegészítse a természeti rendszerek termelését. A fák ültetése, az erdő termelékenységének javítása és az erdőirtás megelőzése segít a klímaváltozás hatásainak csökkentésében, és az ökoszisztémák szolgáltatásainak ára a természetvédelem költségeivel együtt hozzájárul a gazdasági fejlődéshez.

Egyes becslések azt mutatják, hogy a **tanúsítással rendelkező** erdőkből származó termékek ökoszisztéma piacainak volumene a 2010-es 15 milliárd USD-ről 2050-re 50 milliárd USD-ra fog növekedni.

A tanúsított mezőgazdasági termékek ökoszisztéma piacainak volumenét a 2005-ös 42 millió USD-ről 97 milliárd USD-ra növekedhet 2012-re (15%-os éves növekedési rátát feltételezve), amely 2050-ig megtízszereződhet – azaz értéke akár 900 milliárd US\$ is lehet.

A változások megvalósulásának segítése

A fenntarthatósághoz szükség lesz több olyan szereplőre is, akik jelentős lehetőségeket biztosítanak az üzleti világnak a finanszírozás, az információk, az átláthatóság, a kockázatkezelés és az összetett koalíció-építés területén. A politikai kormányzás, ideértve a szakpolitikákat és az előírásokat is, kritikus szerepet tölt majd be, de az üzleti vállalkozások saját maguk is közvetlenül tehetnek lépéseket.

A hagyományos **finanszírozási modellek** nem lesznek elégségesek, és több innovációra lesz szükség ahhoz, hogy olyan megbízható pénzügyi eszközöket teremtsünk, amelyek gyorsan igazodnak az igényekhez – méretezhető, praktikusak, megfizethető, könnyen bevezethető és a tömeges használatra alkalmasak. A jelentős méretű infrastrukturális projekteknél az **együttműködés** teremtheti meg a pénzügyi finanszírozás

új forrásait. Példa: az életbiztosítás és nyugdíjbiztosítás üzletágak azt feltételezik, hogy a megfelelő szabályozással és kockázatelemzéssel az európai életbiztosítók által kezelt vagyon 2-5%-át felhasználhatnánk az infrastrukturális projektek finanszírozásához. Ez több milliárd dollárt jelent. A másik oldalon a **mikrofinanszírozás** (rendszerint 250 USD-nál kisebb értékű hitelek) jelentősége tovább fog növekedni az elmaradt és a fejlődő országokban, amely növekedés célpontjába a nők kerülnek – mert ők az általuk megkeresett profitot visszafordítják a családba és a közösségbe. A munkát teremtő **mikro- és a kkv vállalkozások** egyre jobban fognak az elérhető tőkeforrásoktól függeni, ezek fogják egyre gyorsabb ütemben megteremteni azon munkahelyeket, amelyek a *Vision 2050* megvalósításához kellenek.

Az egyre növekvő számú együttműködő közötti nagyobb tőkeáramlás és a növekvő szabályozási és megfelelőségi követelmények nagyobb **átláthatóságot** követelnek meg. Ez növelni fogja a jelentések készítéséhez, könyveléshez és felülvizsgálathoz kapcsolódó szolgáltatások iránti igényt, valamint az olyan információs technológiák szükségességét, amelyek a globális valósidejű adatgyűjtést és elemzést támogatják. Az információs és kommunikációs technológiák, különösen a mobilszolgáltatások, és az egyre gyorsabb, megbízhatóbb és kényelmesebb internet-hozzáférési módok továbbra is segítik az üzleti modellek innovációját, valamint a gazdasági fejlődést a feltörekvő gazdaságokban és a világ elmaradt területein. A Világbank szerint ma a fejlődő országokban a 100 emberenkénti plusz 10 mobiltelefon 0,8%-os GDP növekedést jelent.

A kockázatmegosztás és a kockázat-át-helyezés új formáit fogjuk megvalósítani

(a hagyományos biztosítási modellek mellett). A piramis alján a **mikro-biztosítások** és más üzleti lehetőségek potenciális piaca található, amelyek becsült volumene a fejlődő országokban 1,5–3 milliárd biztosítási kötényt. Az éves növekedés szintje 10%-nál magasabb. A mikro-biztosításokkal foglalkozó központ becslése szerint a következő évtizedben a mikro-biztosítások piaca hétszeresére nőhet, egymilliárd biztosítottal. A különböző földrajzi régiókból, iparágakból, társadalmi szektorokból és szakterületekről származó szereplők sokféle típusú partneri kapcsolata meghatározó fontosságú lesz az ilyenfajta nagyberuházások megfelelő fedezetének meghatározásában.

Növekszik az igény azok iránt, akik képesek **átfogó együttműködések** létrehozni, és irányítani. A lakóépületek, a közlekedés, az energia- a víz- és a hulladékgazdálkodás rendszerei és építményei nem működhetnek egymástól elszigetelten. Ezen elemek egymástól való függőségének egyre nagyobb jelentőséget lehet tulajdonítani, melyet a tervezési és fejlesztési megoldásoknál is figyelembe kell venni. Hasonló módon a fenntartható jövővel kapcsolatos változtatások során tapasztalt problémák számos határt, szektort átlépnek és több iparágat fognak érinteni. Az információs és kommunikációs technológiák továbbra is növelni fogják az információcsere sebességét és mértékét, és jelentős szerepet fognak betölteni a hatékonyság fejlesztésében.

Nagy valószínűséggel minden szinten kialakulnak a **kifinomult korai jelzőrendszerek**, valamint a folyamatos kockázatfigyelés és kockázatkezelés. Ezek a rendszerek nemcsak a szolgáltatást nyújtóknak biztosítanak lehetőségeket, hanem a felhasználóknak is, akiknek a fokozott ellenőrzés és információ-megosztás jelentős előnyöket biztosít.

Következtetések és az előre vezető út

Válság. Lehetőség. Ez közhely az üzleti világban, de van benne igazság. Az a környezeti, népesedési, erőforrási és gazdasági 'tökéletes vihar', mellyel szembe kell néznünk számos lehetőséget is hoz magával. Ebben a jelentésben ezek közül sokat meghatározunk, valamint azt is, hogy a világ, hogyan reagálhat ezen kihívásokra, hogy hatásait kiegyensúlyozza: infrastruktúrát kell építenünk, gyógyszereket kell fejleszünk, technológiát kell kidolgozunk, újfajta élelmiszereket kell megtermelnünk és természetünk, hogy tápláljuk a bolygó növekvő lakosságát.

A jelentést a kezdetektől fogva egy lehetőség vezérelte – amely a többi közül kiemelkedett – a mi 2050-es vízió, amelyben 9 milliárd ember él jól-létben, a bolygó fizikai korlátain belül. Amennyiben a világ odafigyel ránk, ha a környezetet és a gazdaságot világszinten a középpontba helyezzük, bátran felhagyhatunk a fenntarthatatlan, rombolásra épülő növekedési modell alkalmazásával. 2050-re ezt a modellt leválthatjuk egy olyan növekedésmoddellel, amely a megújuló erőforrások kiegyensúlyozott használatára, és a nem megújuló erőforrások újrahasonosítására épül.

Ezen fenntartható világ felé vezető út lehetőségeket és kockázatokat tartalmaz és jelentősen meg fogja változtatni a vállalatok üzletmenetét. Számos vállalat meg fog változni és alkalmazkodni, miközben másoknak az átalakulás komoly kihívást fog jelenteni.

A *Vision 2050* felé haladva az üzleti vállalkozásoknak minden korábbinál szorosabban kell együttműködniük a kormányokkal és a civil társadalommal. A kulcsfontosságú kérdéseket meg kell fontolnunk és azokat prioritizálniuk kell: ki fogja az ösztönző tényezőket és a mechanizmusokat definiálni? ki fogja finanszírozni az átalakulási folyamatokat (különösképpen a kutatást és a fejlesztést és a kifejlesztett technológiák bevezetését)? ki fogja, vagy kinek kellene

az első lépést megtenni a számos feladattal? hogyan fogjuk a sikert meghatározni?

Komplex rendszerek fogják az alapokat biztosítani

Megállapításaink azt sugalmazzák, hogy nincs egy egyszerű, kizárólagos útvonal, hanem összetett rendszereket kell terveznünk, építenünk és átalakítanunk (pl. az energiához, a pénzügyekhez, az élelmiszerekhez, az erdőkhöz, a közlekedéshez és a városokhoz), amelyek az emberi fejlődés és a túlélés alapjait adják majd a XXI. században és azután.

A történelem sokat taníthat nekünk. Fontos, hogy az elmúlt 50 év üzleti és piaci sikereit alátámasztó kulcsfontosságú koncepciókat, feltételezéseket és megközelítéseket újvizsgáljuk, és megállapítsuk azt, hogy ezek milyen hatással voltak a társadalmi haladás elősegítésére és az emberi fejlődésére.

A múlthoz hasonlóan külső segítő tényezőkre is szükségünk lesz. Szükség lesz felvilágosultabb vezetésre és képzeletre is, mert lesz sok olyan terület, ahol korábban még soha nem jártunk és a múltbeli tapasztalatok nem segíthetnek.

Az üzleti vállalkozások nem lesznek erre egyedül képesek

A teendők megtételére rendelkezésre álló idő hamarosan letelik; az elkövetkező évtizedben sok lesz a teendő. A haladást számos, különböző területen, szektorban és régióban kell biztosítani. Az üzleti vállalkozások ezen felfedező út során kulcsfontosságú szerepet fognak betölteni, de a vállalkozások maguk – az általunk ismert formában – nem lesznek képesek ezt egyedül végrehajtani. A kormánynak, a civil társadalomnak és a nagyközönségnek is egyaránt elkötelezettnek kell lennie ehhez. A cselekvés halogatása az ambiciózus célokat még nehezebben elérhetővé teszi.

A fenntartható világ felé haladó társadalomban az üzleti vállalkozások szerepének defini-

álása során jelentős lehetőségek tárulnak fel, amelyek további kutatást tesznek lehetővé miközben kezelendő kockázatokat is hoznak. Ezek a következő három kulcsfontosságú területen jelennek meg:

1. Az elkövetkező évtized új üzleti lehetőségei, amelyek a *Vision 2050* program eredményeképpen jönnek létre. Ez a tanulási folyamat elvezet az üzleti világ új nemzetközi programjának definiálásához: stratégiai prioritások, képességek és kapacitások bővítése, új üzleti fejlesztések és a portfólió lehetséges összetétele.
2. A kapcsolatok fontossági sorrendje, melyet az üzleti alternatívák felülvizsgálatából lehet megállapítani, és abból, hogy elemezzük, hogyan járulhatnak hozzá a megvalósításhoz a kormányok és a többi érintett fél. Ez segíteni fogja az üzleti vállalkozásokat abban, hogy új, saját kapcsolatépítő terveket állítsanak össze, figyelembe véve az érdekeltségek fontossági sorrendjét, az új feladatokat és a gazdasági társaságok új koncepcióját.
3. Új kockázatok azonosítása és követése a többi érdekelt tevékenységének megfigyelésével, illetve a kockázatelemzések és a helyettesítő elemzések által feltárt kritikus és állandó tényezők figyelembevételével.

Az utazás már ma elkezdődik

Ez a jelentés egy 40 évig tartó utazás első lépését jelenti. A jelentés felhívás a dialógusok folytatására és a szükséges teendők megtételére. Együttműködésre, meggyőződésre és bátorságra lesz szükség ahhoz, hogy megtervezzük és bevezessük ezeket a radikális változtatásokat, amelyek hosszú távú gazdagságot tesznek lehetővé felülemelkedve a jelenlegi körülményeken. A vállalati vezetők szeretnék és szükségük is van arra, hogy a fenntarthatóság felé vezető utat megmutassák; tehát hívunk minden politikai és civil társadalmi vezetőt, hogy csatlakozzon hozzánk ezen a kihívásokkal teli és izgalmas úton.

Köszönetnyilvánítás

A *Vision 2050* projekthez az elmúlt 18 hónapban számos ember járult hozzá. Ezek közül kulcsfontosságú szerepet töltek be a projekt társelnökei, a projekt tagvállalatai és a projekt vezető csapata, akiket a rövid jelentés elején felsoroltunk a köszönetnyilvánítás részeként. A projekt tevékenységét nagyban segítette a vezető konzultánsok, tanácsadók és szerzők munkája: Ged Davis (vezető konzultáns), Angela Wilkinson; University of Oxford (tanácsadó), Bradley R. Fisher (szerző), Lloyd Timberlake (szerző) és Robert Horn (vizuális megjelenítés/összefoglalás). A projekt sikeréhez számos magánszemély és vállalati szakértő is hozzájárult: a WBCSD regionális hálózatának partnerei, vállalatai, a WBCSD személyzete és külső munkatársai és további számos érintett csoport, különösképpen a Global Footprint Network és az Alliance for Global Sustainability (Globális Fenntarthatóság Szövetsége). A projekt regionális nézőpontokat gyűjtött össze és tesztelte ezek megállapításait a világban folytatott több mint 30 eszmecsere során. Ezen kívül a projekt vállalatai számos más szakértőt is felkértek, akik a saját szervezeteiken belül dolgoztak. A teljes köszönetnyilvánítás a *Vision 2050: Az üzleti világ új programja* – teljes jelentésben található.

Minden megnevezett és meg nem nevezett résztvevőnek őszintén köszönjük a munkáját!

A WBCSD-ről

A World Business Council for Sustainable Development (WBCSD – Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért) egy egyedülálló, vállalatvezetők által irányított globális szervezet, amelyben több mint 200 cég vesz részt, hogy kizárólagosan az üzlet és fenntartható fejlődés kapcsolatával foglalkozzon. A Tanács lehetőséget biztosít a vállalatoknak, hogy felfedezhessék a fenntartható fejlődést, megoszthassák tudásukat, tapasztalataikat és a legjobb gyakorlatot, valamint ahhoz, hogy különböző fórumokon hangot adjanak az üzleti álláspontnak ezen a kérdéseken, továbbá ahhoz, hogy együttműködést alakítsanak kormányokkal, civil szervezetekkel és kormányközi szervezetekkel.

A Vision 2050 kapcsolattartói

Projektigazgató: Per Sandberg, sandberg@wbcscd.org

Programvezető helyettes: Kija Kummer, kummer@wbcscd.org

Programvezető: Nijma Khan, nijma.khan@accenture.com

Programvezető: Li Li Leong, li.li.leong@my.pwc.com

Ha többet szeretne megtudni a *Vision 2050* programról vagy a felhasznált forrásokról, akkor látogassa meg a következő weboldalt: www.wbcscd.org/web/vision2050.htm

Jognyilatkozat

A jelentést a WBCSD tette közzé és 29 tagvállalat 18 hónapos együttműködésének a közös eredményeként. A munkát a WBCSD titkársága támogatta. A többi WBCSD projekthez hasonlóan a *Vision 2050* is számos érintettet vont be a világ több pontjáról. A jelentés a projekt tagjainak és a többi konzultáns/tanácsadó szoros együttműködésének eredményeként jött létre, és minden projekttag megtekintette az alapvető nézetek és elvekkel való széleskörű egyetértés biztosítása érdekében. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a jelentés minden egyes kijelentésével minden egyes vállalat feltétlenül egyetért. A jelentés használata és megbízhatóságának megítélése az olvasók felelőssége.

Copyright© WBCSD, 2010. február.
ISBN: 978-3-940388-57-5

Tervezte: Services Concept
Fényképek: iStock, Flickr, photos.com, UNFPA, Dreamstime, Stora Enso, Titan, Arcelor Mittal, Shell, Word Bank
Nyomda: Atar Roto Presse SA, Svájc.
40% újrahasznosított papírt és 60% új papírt tartalmaz (elsősorban tanúsítással rendelkező erdőkből (FSC és PEFC)). 100%-ban klórmentes.
A papírmalom ISO 14001-es tanúsítással rendelkezik.

